

Ikt.sz.: FVB/8-4/2013.

FVB-3/2013. sz.ülés
(FVB-104/2010-2014) sz. ülés

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Fogyasztóvédelmi bizottságának**
2013. február 25-én, hétfőn 10 óra 3 perckor
a Képviselői Irodaház 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Megjelent	4
Helyettesítési megbízást adott	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
Tájékoztató a devizaalapú hitelezéssel kapcsolatban felmerült problémák rendezésének folyamatáról, valamint e témakör keretében a magáncsőd intézményének bevezetésével kapcsolatos lehetőségek és a bírósági végrehajtások tapasztalatainak áttekintése	5
<i>Pleschinger Gyula államtitkár</i>	6
<i>Dr. Rétvári Bence államtitkár</i>	6
<i>Dr. Kolozsi Sándor</i>	7
<i>Dr. Kovács Levente</i>	8
<i>Barabás Gyula</i>	8
<i>Dr. Hajas Barnabás</i>	9
<i>Szabó József</i>	11
<i>Vita</i>	12
<i>Reagálások</i>	19
A szociális közműszolgáltatás kialakítása érdekében egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/10094. szám) (Németh Szilárd István, Zsigó Róbert és Wintermantel Zsolt (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)	28
<i>Zsigó Róbert előterjesztése</i>	29
<i>Dr. Süttő Tímea reagálása</i>	29
<i>Vita</i>	29
<i>További hozzászólások</i>	32
<i>Határozathozatal</i>	34
Egyebek	35

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a devizaalapú hitelezéssel kapcsolatban felmerült problémák rendezésének folyamatáról, valamint e témakör keretében a magáncsőd intézményének bevezetésével kapcsolatos lehetőségek és a bírósági végrehajtások tapasztalatainak áttekintése

Előadók:

Nemzetgazdasági Minisztérium képviselője

Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium képviselője

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének képviselője

Magyar Bankszövetség képviselője

Barabás Gyula, a Széchenyi Hitelszövetség elnöke

Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának képviselője

2. A szociális közműszolgáltatás kialakítása érdekében egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/10094. szám) (Németh Szilárd István, Zsigó Róbert és Wintermantel Zsolt (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)

3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Simon Gábor** (MSZP), a bizottság elnöke
Zsigó Róbert (Fidesz), a bizottság alelnöke
Boldog István (Fidesz)
Földesi Gyula (Fidesz)
Örvendi László (Fidesz)
Sági István (Fidesz)
Simonka György (Fidesz)
Varga Gábor (Fidesz)
Spaller Endre (KDNP)
Tóth Csaba (MSZP)
Balla Gergő (Jobbik)
Korondi Miklós (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Szabó Zsolt (Fidesz) Zsigó Róbertnek (Fidesz)
Dr. Horváth Zsolt (Fidesz) Boldog Istvánnak (Fidesz)
László Tamás (Fidesz) Örvendi Lászlónak (Fidesz)
Mágori Józsefné (Fidesz) Spaller Endrének (KDNP)
Tóbiás József (MSZP) Tóth Csabának (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Pleschinger Gyula államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Dr. Rétvári Bence államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Dr. Kolozsi Sándor ügyvezető igazgató (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete)
Dr. Kovács Levente főtitkár (Magyar Bankszövetség)
Botos András (Magyar Bankszövetség)
Imre András (Magyar Bankszövetség)
Barabás Gyula elnök (Széchenyi Hitelszövetség)
Dr. Hajas Barnabás (Alapvető Jogok Biztosa Hivatala)
Szabó József (Hiteles Mozgalom)
Gonda László (Közhatalom Jogsértettjeinek Egyesülete)
Dr. Sütő Tímea referens (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Imre Józsefné (Magyar Energiafogyasztók Szövetsége)
Felméry Gusztáv (Magyar Energiafogyasztók Szövetsége)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 3 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

SIMON GÁBOR (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntöm a Fogyasztóvédelmi Bizottság ülésén megjelent képviselőtársaimat és a bizottsági ülés napirendjéhez érkezett államtitkár urakat, civil szervezetek képviselőit, illetve azokat, akik előadóként részt vesznek. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes, ellenzéki és kormánypárti oldalon is a frakciók magukat képviseltetik, és így lehetőséget teremtenek arra, hogy érdemben a munkánkat elvégezzük.

Az első döntésünk a napirend elfogadására vonatkozik. Az előzetesen kiküldött javaslatnak megfelelően három napirendet fogunk megtárgyalni. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy egyetértenek-e a napirendi javaslattal. (Szavazás.) Egyhangú. Köszönöm szépen.

Előzetesen Sági István képviselőtársunkat köszöntöm kormánypárti oldalon. Új tagja a bizottságnak, ahogy ezt látja a bizottság szakmai, szakértői köre, a mi bizottságunk egy komoly, ha úgy tetszik „nevelő intézménye” a magyar parlamentnek, hiszen előbb-utóbb mindenki lesz nálunk tag, akár kormánypárti, akár ellenzéki oldalon. Sági képviselő úrnak is jó munkát kívánok. Kérem, kapcsolódjon bele, vegyen érdemben részt a mai ügyeinkben.

Tájékoztató a devizaalapú hitelezéssel kapcsolatban felmerült problémák rendezésének folyamatáról, valamint e témakör keretében a magáncsőd intézményének bevezetésével kapcsolatos lehetőségek és a bírósági végrehajtások tapasztalatainak áttekintése

Tisztelt Bizottság! Az első napirend keretében a devizaalapú hitelezéssel kapcsolatos témakört fogjuk megtárgyalni. Ehhez nagyon komoly előadói kört céloztunk meg, és örömmel látom, hogy ez a bizottsági ülés napirendjének a megtárgyalását segítő létre is jött. Köszöntöm a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjeként Pleschinger Gyula államtitkár urat és a kollégáit, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium képviselőjében dr. Rétvári Bence államtitkár urat, a Magyar Bankszövetség képviselőjében dr. Kovács Levente főtitkár urat és kollégáit, ezen kívül részt vesz még Barabás Gyula, a Széchenyi Hitelszövetség elnökeként, valamint az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának a képviselője, dr. Hajas Barnabás főosztályvezető úr és kollégái.

Előzetesen több anyagot is kaptunk, ezt külön szeretném megköszönni a tárcáknak és a civil szervezetek képviselőinek is, akik anyagot küldtek, és ezzel segítették azt, hogy érdemben a bizottság tagja úgy tudjanak felkészülni a mai ülésre, hogy egyfajta áttekintést kapjanak az elmúlt 2-2,5 év devizahitelezés terén történt intézkedéseiről, és olyan, akár meglévő problémákról, amelyekről egyébként a mai ülésen is fogunk szót váltani. Ugyancsak írásban többen jelezték, hogy szólni kívánnak. Most látom, hogy Szabó József úr, a Hiteles Mozgalom képviselőjében itt van. Természetesen az előzetes írásbeli jelentkezést befogadva itt azért egy formális gyors döntést hozunk az ő megszólalásáról, de szerintem nem lesz akadálya, hogy három percben civil véleményt mondjon a napirenddel kapcsolatban. Úgy fogunk haladni, hogy először természetesen az előadókat megkérjük, hogy rövid kiegészítésként az írásbeli anyaghoz hozzáfűzött gondolataikkal segítség a téma elindítását, feldolgozását. Ahogy ez a napirend címéből is látszik, vannak fókuszpontok, ilyen a magáncsőd intézménye, a bírósági végrehajtások tapasztalatainak kérdésköre, és ilyen a devizahitelezés terén meghozott intézkedések véleményezése. Azt követően kinyitom a vitát, kérdések és vélemények egy körben elhangoznak, és egy érdemi konzultációt fogunk ebben a kérdéskörben lefolytatni. Ha mindenki készen áll, akkor úgy gondolom, hogy a bizottság azzal a biztos tudattal kezdhet ennek a napirendnek, hogy nem először fogunk hozzá. Tulajdonképpen az elmúlt két és fél éves bizottsági ülésünknek szinte állandó, folyamatosan visszatérő napirendje volt, több oldalról is felvettük a témát, hiszen tárgyaltunk egyéni

képviselői kezdeményezések ügyében, akár a magáncsőd, akár más területen, de az elején bizottsági keretben meghallgattuk, meghívtuk a civil szervezeteket, a devizahitelesek képviselő szakmai civil szervezeteket, és velük is lefolytattunk egy konzultációt több alkalommal. Úgy gondolom, hogy nehéz azt mondani, hogy a magyar parlament Fogyasztóvédelmi bizottsága nem érdemi módon, folyamatában kíséri végig a devizahitelezéshez kapcsolódó intézkedéssorozatot.

Ezen felvezetést követően átadom a szót a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjének, államtitkár úrnak, őt pedig a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium államtitkára fogja követni.

Pleschinger Gyula államtitkár

PLESCHINGER GYULA államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nem nagyon szeretném nagyon bő lére eresztetni a bevezetőmet, csak hivatkoznék arra az anyagra, amit megküldtünk, és amit, reményeim szerint sikerült megismerniük. Lényegében az anyag arról szól, hogy a kormány a 2011 közepe táján meglévő körülbelül ötezer-milliárd fölötti devizahiteles állományt igyekezett többféle módon csökkenteni, igyekezett a devizahiteleseknek többféle módon segítséget nyújtani. Külön azoknak, akik képesek voltak egy összegben visszafizetni, ez volt a végtörlesztés, külön azoknak, 170 ezer devizahiteles tartozott ezekbe a körökbe, külön azok számára, akik képesek, de nehézségek árán képesek törleszteni az adósságukat, ez volt az a bizonyos árfolyamgátrendszer, erre a mi becslésünk szerint körülbelül 450 ezer devizahiteles alkalmas, tehát ők rendelkeznek azokkal a feltételekkel, amikkel ebbe az árfolyamgátás rendszerbe be lehet lépni. Akik pedig kiesnek ebből a körből, azok számára - a legrosszabb helyzetben lévők számára - a Nemzeti Eszközkezelő tud segítséget nyújtani összesen 25 ezer darab ingatlan megvásárlásával, illetve a korábbi tulajdonos bérlői státusba kerülésével, illetve a hitelek forintosításával és egyidejűleg 25 százalékos kedvezmény adásával, tehát 25 százalékkal csökken akkor a tartozás, és végül, de nem utolsósorban azok számára is kíván a kormány segítséget nyújtani, akik már elvesztették a lakásukat. Az ő számukra épül ez az ócsai szociális lakópark.

Azt gondoljuk, hogy ezekkel a lépésekkel a kormány tulajdonképpen közösen a Bankszövetséggel, illetve az adósokkal áldozatot vállalva jelentős mértékben tudta csökkenteni a devizakitettséget, és várhatóan az árfolyamgátba belépők minél nagyobb száma okán ez a devizakitetség tovább fog csökkenni. Tehát én úgy gondolom, hogy elég sokat tett a kormány, és már nem nagyon van további mozgási lehetőség. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Vettük a jelzését, és vettük a kiegészítést, és köszönöm, hogy az írásbeli anyaghoz kapcsolódóan ezt szóban is megtette. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium képviselőjének, dr. Rétvári Bence államtitkár úrnak adom meg a szót. Parancsoljon!

Dr. Rétvári Bence államtitkár

DR. RÉTVÁRI BENCE államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Főtitkár Úr! Tisztelt Bizottsági Tagok! Mi is köszönjük a meghívót, megkaptuk a KIM képviselőletében. Nyilván minket kevésbé a kormányzati felelősség körben a devizahitelezés-rész, mint inkább a végrehajtásrész érint, hiszen zálogjoggal vagy a kilakoltatásra vonatkozó jogszabályokkal foglalkozik a mi tárcánk.

Ezzel kapcsolatban önök is ismerik azt a történetet, ami az elmúlt három évben történt, először kilakoltatási moratórium volt, majd pedig kvótarendszerszerűen igyekszünk visszatartani azt a szociális és gazdasági problémát, ami tömeges kilakoltatásokkal járna. Egyrésztől családok százezrei válhatnak hajléktalanná, ezt mindenképpen meg akartuk

akadályozni, és sikerült is megakadályoznunk, másrészt pedig a piac biztonságát is fenn kell olyan szempontból tartani, hogy maga a jelzáloghitelezésbe vetett bizalom és a jelzálogjognak mint követelést biztosító jognak a megléte jogilag megmaradjon, és fontos hitelbiztosító egyéb kikötés legyen a hitelszerződésekben. Igyekeztünk így folytatni az elmúlt három évben a tevékenységünket, ezt továbbra is így kívánjuk tenni.

Ha bármilyen kérdésük van, arra szívesen válaszolunk, de a számokat, adatokat, 400 ezer új ügy indul a bírósági végrehajtóknál, 70 ezer a törvényszéken, ezeket önök olvashatják abban a háttéranyagban, amit előre kiküldtünk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A rövidebb megszólalásokat az is indokolja, ezt a bizottsági ülésen részt vevő szakértők számára mondom, hogy nagyon részletes háttéranyagokat kaptunk a tárcáktól. Ebből következően nyilvánvalóan nem kértük, hogy ezeket most újra ismételjék el az államtitkár urak, hanem ahhoz képesti megjegyzéseket tesszük meg. Nyilvánvaló, a vitában ezekre a háttéranyagokra is támaszkodva tudnak majd érvelni a képviselőtársaim a bizottság részéről.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete dr. Kolozsi Sándor ügyvezető igazgató úr, öné a szó.

Dr. Kolozsi Sándor

DR. KOLOZSI SÁNDOR ügyvezető igazgató (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nagyon köszönöm a szót. Én magam is akként tennék, hogy a háttéranyagunkból, amit küldtünk, néhány gondolatot kiemelnék, amelyeket fontosnak tartok így szóban is ismertetni.

Az első, hogy a felügyelet nagyon fontos tevékenységének tartja azt, hogy azokat az állami segítő programokat, amelyeket a kormányzat kidolgozott, és ezek ténylegesen segítő módon hozzájárulnak a devizahitel-kitettségek csökkentéséhez, ezekről a fogyasztók minél szélesebb körű, minél megalapozottabb információkkal rendelkezzenek. Ezért folyamatosan tájékoztató anyagokat, kiadványokat, és emellett még a televízióban sugárzott kisfilmeket is készített azért a felügyelet, hogy minél több fogyasztóhoz jussanak el azok a segítő lehetőségek, amelyeket igénybe kívánnak venni. És ez egy nagyon fontos törekvése a felügyeletnek. Úgy látjuk, hogy ez egy fontos cél, hogy ebben segítsük a fogyasztókat, például segítsük hozzá őket ahhoz, hogy az árfolyamgát-2 rendszerében minél több fogyasztó részt tudjon venni. A legutóbbi adatunk szerint közel 110 ezer alkalommal került már sor ilyen gyűjtőszámla-hitelszerződésnek a megkötésére.

A másik nagyon fontos dolog, ami a háttéranyagunkból kiviláglik, hogy a felügyelet nem csupán a fogyasztók tájékoztatása érdekében jár el, hanem ezeknek a programoknak a végrehajtását ellenőrzi is, és az anyagunk erről szól is, hogy például a végtörlesztés körében milyen vizsgálatokat folytatott a felügyelet és milyen jogszabálysértéseknél milyen szankciókat szabott ki.

Ugyanez a helyzet az árfolyamrögzítés kérdésében is, ahol a fogyasztóknál jelentkező problémákat, ha kérelemmel fordulnak a felügyelethez, ezeket elbíráljuk, kivizsgáljuk, hogy a pénzügyi intézmény mulasztásával, jogszabálysértő gyakorlatával függ-e össze az a probléma, amelyről a fogyasztó beszámolt. Ez egy nagyon fontos kérdés. Ezt teszi a felügyelet úgy, hogy 2010. január 1-je óta rendelkezik fogyasztóvédelmi hatósági hatáskörrel.

Szeretném a háttéranyagunkból két mondat erejéig felvillantani azt a kérdést is, amellyel a mai bizottsági ülés foglalkozik, többek között a követelések kezelésével és a végrehajtásukkal összefüggő kérdésekkel kapcsolatban. A felügyelet érzékelte azt a fogyasztói beadványokból, hogy a követelések kezelése során a pénzügyi intézmények vagy éppen az ő megbízásukból eljáró társaságok bizony nem minden esetben folytatnak megfelelő gyakorlatot. És a felügyelet úgy gondolta, hogy a követeléskezelés megfelelő szabályainak a

kialakításáig ajánlásában fogalmazza meg azokat a szabályokat, amelyeket úgy tudok összefoglalni, hogy az emberi méltóság védelme, és a humánus eljárás biztosítása érdekében megfogalmazott elvek, amelyekben a pénzügyi intézményekkel együttműködő adósok vonatkozásában a felügyelet előírja azt, hogy az intézmények segítő lehetőségekkel saját fizeteskönnyítő programjaikkal is járuljanak hozzá a probléma megoldásához. És emellett az ajánlás kitér és megfogalmazza azokat a fontos elveket is és gyakorlati elvárásokat, amelyek mentén a pénzügyi intézményeknek a fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében el kell járniuk, és körbejárja azokat a tiltott magatartásokat is, amelyeket a felügyelet a gyakorlatában tapasztalt, és úgy gondoljuk, hogy a fogyasztók megtévesztésére vonatkozó tilalom betartása érdekében azokra szükség van.

Természetesen a kérdések esetében állok szíves rendelkezésükre magam is. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az idővel jól gazdálkodva a Magyar Bankszövetség képviselőjének dr. Kovács Levente főtitkár úrnak adom meg a szót.

Dr. Kovács Levente

DR. KOVÁCS LEVENTE főtitkár (Magyar Bankszövetség): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Kedves Bizottsági Tagok, Részvevők! Azt mi is látjuk, hogy a gazdasági válság hatására fokozódott a létbizonytalanság és a bankellenes hangulat felerősödött. Ezt nyilvánvalóan fokozta a magyar valuta gyengélkedése, melynek hatására a svájci frank árfolyama és következményként a hitelek havi törlesztőrésze is megemelkedett. Azért, hogy a helyzetet pontosan tudjuk értékelni, megnéztük a nem teljesítő banki hitelállomány alakulását. E szerint a legrosszabbul teljesítő hiteltípus a szabad felhasználású forint hitel, ezt követi a szabad felhasználású devizahitel, majd a forint személyi hitelek, ezt követően pedig az áruvásárlási forint hitelek következnek, azaz az első négy hiteltípusból három forint és egy deviza alapú. Ha a sort tovább nézzük, a mező második felében találjuk a deviza lakás-, majd a forint lakáshiteleket, közvetlenül egymás után. Azaz egyértelműen látható, hogy nincs szignifikáns különbség a hasonló célú forint- és devizalapú hitelek nem fizetése között. Így ismét megerősítésre került az az álláspontunk, hogy az adósságproblémát nem a forintárfolyam változása, hanem a jövedelmek elvesztése és a munkanélküliség okozta. A kormány és a magyar bankszektor felismerve a társadalmi feszültséget, azt több módon csillapította, ahogy ezt Pleschinger államtitkár úr elmondta. Az elkezdett programok eredményét folyamatosan értékeljük, azt látjuk, hogy sok százezer család sorsa már rendeződött. Az eddigi tapasztalatok alapján a mai jogrendszer keretei között ez a kérdéskör rendezhető. Szeretném megemlíteni, hogy a jövő generációjának is szüksége lesz banki lakáshitelekre, ezért józanságot és visszafogottságot kérek önöktől. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Adjuk tovább a szót. Barabás Gyula, a Széchenyi Hitelszövetség elnöke.

Barabás Gyula

BARABÁS GYULA elnök (Széchenyi Hitelszövetség): Tisztelettel köszöntöm önöket és köszönöm a meghívást. Kicsit más a véleményem, mint az elhangzottak szerint. Ez nem egy sikersztori, közel sem az, és bármennyire is lehet érzékelni, hogy különböző állami segítségekkel megpróbálják csillapítani a hiteladósok terheit, ez egy alkalmatlan pénzügyi termék, ezt nagyon sokszor elmondtuk, és erre bármennyire is jó szándékkal is közelítünk a dolgokhoz, nem lehet alkalmas megoldásokat találni. Lehet, hogy van 450 ezer olyan szerződés, amely belefér az árfolyamrögzítésbe, ugyanakkor azt is el kell mondani, hogy alig százezer olyan szerződés került ebbe a programba be, akiknél a javarésze már hátralékkal

rendelkezett a belépéskor. Ezt onnan lehet tudni, hogy az első gyűjtőszámlán megjelenő összeg 44 ezer forintos átlag gyűjtőszámlaösszeget jelentett, ami értelemszerűen a már korábban felhalmozódott, de még 90 napon belüli tartozások jóváírását jelenthette. Ennyi az első törlesztőrészletnél gyűjtőszámlára ezekkel a feltételekkel nem kerülhet rá.

Ugyanakkor azt is el kell mondani, hogy az a program, ami viszont a 90 napon túli tartozásokkal rendelkezőknél 25 százalékos elengedést és forinthitelre váltást eredményezne, vagy biztosítana, az gyakorlatilag kivitelezhetetlen, hiszen 2011. szeptember 30-ig kell még mindig 90 napon túli tartozást igazolni, és azóta ennek fenn kell maradni. Ezt a hitelt nem lehetne felmondani. 2013-at írunk, 2011. szeptember 30-i időpontot ebben a jogszabályban jelen pillanatban is ugyanúgy érvényben tartanak, és ez szerintünk értelmezhetetlen. A végrehajtási eljárásokkal kapcsolatban nagyon sokszor elmondtuk és nagyon sokszor már mások is elmondták, hogy túlzóak azok a díjak, jutalékok, költségek, amik egy ilyen eljárást terhelnek. Én azt gondolom, hogy a Bankszövetség részéről is kellene preferálni azt a helyzetet, amikor ne lehessen minden egyes esetben elindított végrehajtásnál arra az ingatlanra végrehajtást bejegyezni, amin egyébként egy jelzáloghitel van, és esetleg még tudják is fizetni. Hozzáteszem azt is, hogy például egy gépjármű ellopását, hogyha a biztosító nem tudja száz százalékban megtéríteni, márpedig a legtöbb esetben nem tudja, nem tud megegyezni azzal a pénzügyi szolgáltatóval, ahol a tartozása fennáll, akár abból a tartozásból adódóan is fel lesz mondva az a jelzáloghitel. Én jobban örülnék annak egyébként, hogyha banki oldalról is a saját hitelüket ebben az esetben megpróbálnák valahogy védeni.

Szóba került, és az előterjesztésekben, munkaanyagokban van arról szó, hogy a magáncsőd intézménye a családi csődvédelmi szolgálat, ami a jövőre vonatkozóan egy nagyon jó kezdeményezés, de azt is be kell látni, hogy a hiteladósok egy szűk része esetleg az, aki ebbe a magáncsőd-intézménybe be tud menni. Nem hiszem azt, hogy több tízmillió forintra nyilvántartott tartozásokkal egy magáncsőd intézményébe be tud kerülni úgy egy adós, hogy ezt a hitelező is támogatni tudja. Azt gondolom viszont, hogy a kisebb összegű tartozások esetében vagy a közműtartozásoknál ez igenis egy nagyon fontos eleme lehet az adósság rendezésének.

Azt pontosan látni, hogy a végrehajtással kapcsolatosan milyen más jellegű problémák vannak. Szerintem, aki a sajtót rendszeresen szemlézi és hallja azokat a híreket, amelyek a végrehajtók környékéről jönnek ki, azt gondolom, hogy az egy abnormális dolog, hogy egy végrehajtó két bírósági tárgyalás között egyébként pedig végrehajt. Tehát a végrehajtó rendszeren túl itt a személyekkel és az intézményekkel kapcsolatban felmerülnek bizonyos kétségek.

Nem volt szó erről, de meg szeretném említeni, hogy igenis vannak már bírósági ítéletek, hitelszerződésekkel vagy kölcsönszerződésekkel kapcsolatban. Vannak az adósok részére kedvező kimenetelű döntések is, de mint ahogy szerintem az sem normális, hogy az ügyfél és a hitelező között egy ilyen jogi vita alakul ki, mindenféleképpen fontos az a megbeszélés, az a párbeszéd, ami egyébként elindult a civilek és a Bankszövetség között. Ez folytatódni is fog, és ha jól tudom, egy háromoldalú, a Bankszövetség és a civilek részéről létrejött megbeszélés vagy tárgyalássorozat kezdődne el. Erről részleteket nem nagyon tudok még mondani, de azt gondolom, hogy ez az út lesz az, ami talán valamiféle megoldáshoz tud vezetni a jövőben.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának képviselőjét, dr. Hajas Barnabás főosztályvezető urat szeretném kérni.

Dr. Hajas Barnabás

DR. HAJAS BARNABÁS (Alapvető Jogok Biztosa Hivatala): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Szeretném megköszönni ombudsman úr nevében a megkeresést, illetve a

meghívást a Fogyasztóvédelmi bizottság ülésére. Talán önök előtt is ismert, hogy 2008 óta folyamatosan foglalkozik a biztos a magáncsöd intézményével, 2008-ban 2010-ben és 2012-ben is volt olyan vizsgálatunk, amely kifejezetten a magáncsöd intézményével kapcsolatos kérdésekre vonatkozott. Úgy gondoljuk, hogy nagyon fontos dolog, hogy a bajba jutott adósok megsegítésére kialakuljon egy komplex és hangsúlyozottan nem egyszerűen egy adósságleírasként megjelenő megoldás vagy adósságátvállalásként megjelenő megoldás, hanem az adós, az állam, a társadalom és a hitelezők között egy komoly együttműködésen alapuló magáncsöd intézménye jöjjön létre. Nagyon fontos ugyanis, hogy ne lehessen a magáncsöd intézményét arra használni, hogy ezzel gyakorlatilag vissza lehessen élni. Tehát ennek érdekében fontos az, hogy valamennyi szereplő együttműködjön. Azt is fontos látni, hogy a magáncsöd intézménye nem helyettesíti, nem váltja ki mindazon intézkedéseket, amelyek egyébként a bajba jutott adósok megsegítésével kapcsolatban felmerülnek, így például különböző áthidaló kölcsön, jogi segítségnyújtás vagy éppen a bankkal, hitelezővel kötött átutalási megállapításokat nem váltaná ki, vagy nem cserélné le.

Látható, hogy számos olyan kérdés van, amit koncepcionálisan el kell dönteni, mielőtt magáncsödről beszélünk. E tekintetben egyébként 2008 óta folyamatos párbeszédben vagyunk a szabályozásért felelős mindenkori tárcákkal, illetve a Bankszövetséggel is. Azt gondolom, hogy a 2008-as, meglehetősen tartózkodó állásponthez képest az utóbbi időben minden oldalról megfelelő elmozdulás tapasztalható. Hangsúlyoznám egyébként, hogy 2010-től jelentősen csökkentek azok a panasz alapján indított vizsgálataink, amelyek fogyasztóvédelmi jellegű panaszként lennének leírhatóak. Ez két dolognak tudható be, egyrészt a PSZÁF-ra vonatkozó jogszabályváltozásnak, másrészt pedig a PSZÁF e tekintetben megjelent aktivizmusának.

Szólnom kell még a végrehajtási eljárásokkal kapcsolatos kérdésekről. A bírósági végrehajtók az ombudsman által vizsgálható szervek, ennek megfelelően hosszú évek óta jelentős számban jelennek meg nálunk olyan panaszok, amelyek a végrehajtók eljárását sérelmezik. Ezek egyik része a végrehajtó kapcsolattartása az adósokkal. Azt mindannyian tudjuk, hogy nehezen találja meg, nem éri el, nem kap választ a beadványokra. A másik szabályhalmaz magára, a végrehajtás módjára vonatkozik. Szintén 2004 óta tartó probléma a bank számára vezetett végrehajtás kérdése, ezen túlmenően pedig visszatérő kérdés a végrehajtási eljárás teljes költsége. A végrehajtás egy eljárás megindításától kezdődően a közjegyzői okirat kiállításának költségétől kezdve a végrehajtó számára fizetett különböző díjakat emelném ki, és itt meg kell jegyezni, hogy a korábbi ombudsmani vizsgálatok alapján tett jogalkotási javaslatoknak megfelelően jelentős előrelépés volt a KIM javaslatára a több adós esetén fizetendő közjegyzői díjak jelentősen mérséklése. Ez egy komoly előrelépés volt.

Szeretném jelezni, hogy az ombudsman hatásköre ugyan nem terjed ki valamennyi, a bizottság előtt fekvő kérdésre, de évek óta és így, a 2010-es pénzügyi projektünkben is alaposan foglalkoztunk azzal a kérdéssel, hogy égető szükség van a lakosság jogtudatosítására. Égető szükség van arra, hogy a lakosság a hitelezés során, illetve bármilyen pénzügyi termék igénybevétele során tájékozottan tudjon dönteni, tájékozottan tudja igénybe venni, és ennek nem egyszerűen az az útja, módja, hogy 30-40 oldal dokumentumot teszünk az ügyfél elé, és íratjuk vele alá, hogy ő ezt elolvasta, és megismerte, hanem egy érthető és számára befogadható típusú tájékoztatást kapjon, hogy ténylegesen átlássa mindazokat a fontos elemeket, ami alapján ő eldöntheti, hogy igénybe kívánja-e venni. Üdvös az, hogy a PSZÁF egyébként a fogyasztóvédelmi tevékenysége mellett, illetve ahhoz kapcsolódóan az elmúlt időben jelentősen többet foglalkozik egyébként a lakosság jogtudatosításával, a pénzügyi termék igénybevételeinek jogtudatosításával. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Végül, de nem utolsó sorban előzetesen írásban jelezte hozzászólási igényét Szabó József, a Hiteles Mozgalom képviselőjében. Kormánypárti alelnök

úrral konzultálva háromperces időkeretben adok lehetőséget, amennyiben a bizottság ezt elfogadja, ezért szeretném megkérdezni, hogy a bizottság hozzájárul-e ahhoz, hogy megszólaljon. Aki egyetért vele, az kérem, szavazza meg. *(Szavazás.)* Köszönöm a bizottság egyetértését. Szabó úr, három percen öné a szó.

Szabó József

SZABÓ JÓZSEF (Hiteles Mozgalom): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottsági Tagok! Kedves Jelenlévők! Örülünk, hogy egy év elteltével mi civilek ismét meghívást kaptunk a bizottság ülésére. Egy idézettel szeretném kezdeni: „a másodfokú bíróság szükségesnek véli a fellebbezési ellenkérelemben hozottak, felróttak okán rámutatni arra, hogy az árfolyamrész nem azonosítható az árfolyamváltozás fogalmával, így az árfolyamrészre nem irányadóak az alperesek által hivatkozott bírósági ítéletekben kifejtett azon elvek, miszerint az árfolyamváltozás a hiteldíjmutatóban nem szerepel, nem feltüntethető, előre nem becsülhető.” Az idézet a Fővárosi Törvényszéken hozott jogerős ítéletből való. Az alperes bank megpróbálta félrevezetni a bíróságot, hogy számára kedvező ítélet szülessen. Most itt nem sikerült, sajnos több bíróságon igen. Most nem tudta összemosni az árfolyam időbeli változását a bank a saját maga által meghatározott árfolyamrésszel.

Egy sokat ismételt idézet a parlamentből: „a hitelt felvevők túlnyomó részét megtévesztették, és becsapták”. Rogán Antal fogalmazott így a végtörlesztési törvény előterjesztésekor 2011 szeptemberében. A bankok megtévesztik és becsapják már a bíróságokat is. A bankok megtévesztettek, és becsaptak egymillió embert. Ezt hazánk miniszterelnöke mondta. Most ott tartunk, hogy manipulálják a bíróságot. Korábban manipulálták önöket is, tisztelt képviselő hölgyek és urak, azzal, hogy állították, a PSZÁF mindent ellenőriz és mindent megfelelőnek talál. A PSZÁF nem ellenőrizheti a szerződések tartalmát, a szerződések pontjait, az üzletszabályzatot, az általános szerződési feltételeket sem.

A PSZÁF nem ellenőrzi a kamatemeléseket, a THM-számítást. A PSZÁF-nak nem kellett jóváhagyni az új pénzügyi terméket, a devizaalapú hitelt. A PSZÁF azt sem ellenőrzi, hogy a jogerős ítéletek által kifogásoltak más bankoknál is előfordulnak-e.

A PSZÁF indíthatna pereket, ha saját magának nincs jogosultsága vizsgálni. Indított pereket? A PSZÁF fogyasztóvédelmi hatóság. A PSZÁF fogyasztóvédelmi beszámolóját ez a bizottság elfogadta, az ülésre mi, civilek nem kaptunk meghívást. Egyetértenek-e a jelenlévők a bankszektor álláspontjával? Elég-e a szerződés szövege, nem kell érthetőnek lennie? Obersovszky Péter riporter kérdése a szerződés szövegével kapcsolatban egy rádióriportban: „ha egész egyszerűen egy ügyfél nem érti meg, akkor ez a bankszövetség álláspontja szerint, úgy kell neki?” Kovács Levente, a Bankszövetség főtitkárának válasza: nem. De hát más a jogszerűség, és más az érthetőség.

A Kúriának szerencsére erről alapvetően más a véleménye. Idézet: „az egyértelmű és védhető megfogalmazás követelménye azt jelenti, hogy az átlagos fogyasztó számára kell a kikötésnek érthetőnek és egyértelműnek lenni. Nem helytálló az sem, hogy nem több a nemfizető deviza lakáshitelek száma, mint a forint lakáshitelek száma. A Magyar Nemzeti Bank adatai nem ezt mutatják.

Egyes vélemények szerint korunk pestisa, rákfenéje a devizahitel, ez a banki termék hibás, mérgező. A bankoknak eddig legalább három lehetőségük volt, hogy megmentsék az ügyfeleiket, igen az ügyfeleiket ettől a mérgező terméktől. A válság kitörésekor 2008-ban a végtörlesztés ideje alatt a korábban kötött szerződések átdolgozásával, a referenciakamat alkalmazásával a 2011 novemberi törvényeknek megfelelően. A válság kitörésekor a bankok az intenzív fizetési kampányt tovább folytatták, még több ezermilliárd forintot ki akartak helyezni. A bankok a végtörlesztés igénybevételét a forintkamatok emelésével, a szigorú feltételekkel a leginkább rászorulókat részére lehetetlenné tették, így leginkább a jómódúak

tudtak a végtörlesztéssel élni. A referenciakamatot a bankok megemelték, hogy hátrányosabb legyen, mint a 4-6 éve kötött devizaalapú szerződés.

A magyar állampolgároknak nincs szüksége ilyen tisztességtelen bankokra, felelősséget nem vállaló bankokra, nincs szükség változásra képtelen bankokra. Kérjük a képviselő urakat és hölgyeket, hogy legyenek együttérzőek a megtévesztett és magyar állampolgárokkal, éljenek a szabad pénzügyi-választás jogával. Ha egy pénzügyi intézetet a tisztességtelen szerződés miatt a bíróság másodfokon is elítél, vegyék ki a pénzüket ezekből a csaló bankokból, és vigyék el a számlavezetéseket tőlük. Itt még lenne két idézet a bíróságról, ezt kihagyom.

Egyetlen egy gondolatom lenne még, a PSZÁF felügyelete mellett működő Pénzügyi Békéltető Testület miért hoz a mai napig olyan végzéseket, melyek szerint az árfolyamrész nem költség. Önök közül bárki elmegy egy pénzváltóhoz és átvált százezer forintos euróra, majd egyből visszaváltja, kevesebb forintja lesz, mint volt. Teljesen nyilvánvaló, nekünk költség, a pénzváltónak bevétel. A PSZÁF honlapján lévő THM-kalkulátor szerint is költség az árfolyamrész.

Végül szeretnék feltenni néhány kérdést. Egy megyei főügyészség már évekkal ezelőtt devizahitelügyben indított pert, nyelv első fokon, majd másodfokon és a Legfelsőbb Bíróságnál is. A devizahitel-szerződés több pontban tisztességtelen volt, ezt a bíróságok megállapították. Az ügyészség sikeresen indított pert, az ügyészség nyert. Miért nem indít azóta keresetet más pénzügyi intézetek szerződéseivel kapcsolatban az ügyészség? Miért hallgat? Miért utasítja el a hozzá érkező indítványokat? A PSZÁF miért nem vizsgálja, hogy a THM számításánál számoltak-e a bankok árfolyamrésszel? Miért hallgat hónapok óta a PSZÁF elnöke? A bankokkal nem lehet tárgyalni, elszámolni. Tudjuk, tapasztaljuk, a PSZÁF nem jogosult vizsgálandó. Csak bírósági per maradt nekünk, bíróságnak kell kötelezni a bankokat tisztességes szerződésre, szerződésteljesítésre. Az állam miért akadályoz minket abban, hogy bírósághoz forduljunk? Az állam miért emelte meg a perilleték maximális értékét, és ezzel miért nehezítik a perek indítását? Miért írták elő a kötelező jogi képviseletet a minket érintő pereknél, ezzel miért nehezítik a perek indítását? Miért tart már 15 hónapja a Gazdasági Versenyhivatalnál a bankok kamatemelési kartelljének vizsgálata? Miért állítja a kormány folyamatosan, hogy nincs probléma? Miért nem válaszol a Nemzetgazdasági Minisztérium a kérdéseinkre? Lassan egy éve tettünk fel lényeges kérdéseket. Az, hogy valóban azok-e, döntsék el önök, mindenki kap egy példányt a korábbi levelünkből.

Végül szeretném tolmácsolni több szervezet kérését: támogassák a kilakoltatási moratórium meghosszabbítását, töröljék el a perilletéket az adósok részére, hogy egy fix, minimális, a kifosztott adósok által is megfizethető összeget határozzanak meg. Köszönöm figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm. Szabó úr, ez több háromperces hozzászólás volt, de a bizottsági ülés szakmai vitáját elősegítendő kérdések tömkelege volt, úgyhogy az érintettek természetesen kapnak arra lehetőséget, hogy megszólaljanak.

Vita

Megnyitom a vitát, és elnökként élnék azzal a lehetőséggel, hogy az első megszólalást megtegyem. A Házszabály értelmében alelnök úrnak adom át az elnöklést.

(Az ülés vezetését Zsigó Róbert alelnök veszi át.)

ELNÖK: Öné a szó, elnök úr.

SIMON GÁBOR (MSZP): Köszönöm szépen. Néhány megjegyzéssel és azt követően kérdésekkel szeretném segíteni a mai témafeldolgozást, és igyekszem olyan megközelítésből megtenni ezt, ahol látszik az, hogy az ügy a fontos és kevésbé a politikai konfliktus.

Először is, ahogy azt a felvezetőmben jeleztem, a bizottság nem először foglalkozik a devizahitelezés ügyével. Abban konszenzus volt a kormánypárti és ellenzéki frakciókban dolgozó képviselők között, hogy ez egy olyan ügy, amivel rendszeresen, visszatérően kell foglalkozni. Egyébként a bizottsági ülések nyilvánosak, nyitottak, arra bárki eljőhet, civilként részt vehet a bizottsági ülésen, és egyébként, hogyha szólni kíván, vagy előzetesen vagy helyben ezt a szólási lehetőséget megkapja. Merthogy fontos az ügy.

Éppen ezért többször tettünk kezdeményezéseket, például, amikor az Alkotmányügyi bizottság jelentését megtárgyaltuk, akkor érdemi módon végigvettük azokat az intézkedéseket, javaslatokat, amelyeknek egy része ma is ott van az asztalon. Megtárgyaltuk az összes kormányzati intézkedést, ahol egyébként magam úgy látom, hogy elsősorban ezek az intézkedések oda nyújtanak többlettámogatást, ahol a saját erőforrással rendelkező devizahitelek vannak. Tehát azokat a támogatási formákat rendezte össze első körben a kormány, ahol egyébként saját erőforrással, saját megtakarítással és anyagi teherviselő képességgel rendelkező devizahitelek vannak. Jelzem, ez nem probléma. Csak éppenséggel a devizahitelek többsége nem ebben a körben van. A devizahitelek többsége ennél lényegesen, anyagilag, egzisztenciálisan, élethelyzetéből adódóan rosszabb körülmények között van. Az intézkedéseknek rájuk is irányulniuk kell.

Ezen a téren két olyan dolgot is látunk, ami az ő életüket kívánja segíteni. Az egyik az ócsai szociális lakópark. Őszintén szólva, ambivalens, megoszlik a közvélemény és a devizahitelek véleménye is erről. Nem magamat szeretném idézni, mert ebben én többször interpelláció, azonnali kérdés körében is megtettem, de például a devizahitelek, hogy tőlük idézzek, ők egyszerűen azt mondják egy közös közleményükben, hogy az ócsai devizahiteles telepnek már az ötlete is elképesztő, megalázó és cinikus.

Hozzáteszem, hogy ma mindennap látunk egy olyan hírt, ami egyébként a lakópark négyzetméteri árait és az Ócsán egyébként megvásárolható ingatlanok négyzetméteri árait hasonlítja össze, és érdekes módon jelentős különbség van az ócsai lakópark javára.

Kérdésem lesz ezzel kapcsolatban, ezt csak mint irányt szeretném jelezni. Ez 80 lakás, valójában ez lehet-e mondjuk, a legrászorultabbak támogatásának az egyik formája? Nyilvánvalóan ez egy költői kérdés.

A Nemzeti Eszközkezelő a másik olyan, amit a kormány a devizahitelek legrászorultabb körének a támogatására indított el, mint jelentős eszközt, késve, hosszas csúszással, és ma sem lehet azt mondani, hogy már minden elemében működik. Ennek kapcsán egyébként van kérdésem. Több szakmai cikk és újságírói elemzés is foglalkozik azzal, hogy a magas LTV hitelfedezeti mutatóval rendelkező hitelek a leginkább veszélyeztetettek a késedelembe esők közül. Ők azok, akik egyébként jelen pillanatban a Nemzeti Eszközkezelő támogatását nem vehetik igénybe, hiszen ki vannak zárva ebből a keretből. Ez egy kérdés, hogy tervezi-e ezen a ponton például a kormányzat módosítani a Nemzeti Eszközkezelő szabályzatát, hogy a leginkább rászorulóknak is igénybe tudják venni az Eszközkezelő segítségét.

Ami egy visszatérő vita, és ezért örülök, hogy államtitkár úr is megtisztelt bennünket, ez a magáncsöd kérdése. Láttam, örömmel regisztrálja, hogy ez az a téma, ami visszatérően újból és újból kettőnk között a komoly szakmai diskurzus alapján képezheti. Ezt azért is mondom ilyen lendülettel, mert egy hosszas levelezésben vagyok államtitkár úr minisztériumával, aminek az eredményeként most jelen pillanatban az látom, hogy államtitkár úr minisztériuma és a KDNP-frakció a kérdéseimre egymásra mutat, ezért szeretném, hogyha a bizottsági ülés kapcsán kiderülne, hogy ki a kérdésem címzettje. Spaller képviselő úr, tehát ő fog tudni válaszolni, mint a KDNP jelen lévő frakciótagja vagy egyébként államtitkár úr,

merthogy minden válasz úgy kezdődik, hogy a KDNP e témakörben mint kormánypárti frakció elkezdte egy javaslat kidolgozását, a KDNP-től pedig az a válasz érkezik hozzám, hogy a kormány illetékese a KIM, tehát forduljak oda bátran, és tőlük meg fogom kapni a választ. Ha esetleg ma ezt itt ki tudnánk tenni az asztalra...

Csak azért kérdezem, mert ez egyébként nincs benne a kormány jelen pillanatban meglévő törvényalkotási rendjében. Többször parlamentben tárgyaltuk, én magam háromszor kezdeményeztem, itt minden megszólaló azzal kezd, hogy egy fontos eszköz a magáncsöd intézménye, valójában abban szeretnék egy visszacsatolást, hogy fogjuk-e tárgyalni, mikor fogjuk, van-e szándék, hogy az előkészítésen túl valójában ebből legyen megtárgyalandó törvényjavaslat is. Néhány kérdéssel szeretnék a mai gondolkodásunkhoz hozzájárulni.

A végrehajtás szóba került. Ezzel kapcsolatban a PSZÁF is hivatkozik arra, hogy a jogi szabályozás nem megfelelő. Az a kérdésem, hogy ezen a téren mit kívánnak tenni az érintettek, a jogi szabályozás tekintetében a végrehajtást érintően van-e olyan előkészítés alatt álló szakmai javaslat, ami egyébként a parlament által is megtárgyalható, megismerhető.

Magáncsöd intézménye. Visszacsatolva kérdezném, hogy várhatjuk-e, hogy ebben az ülészakban, ebben a ciklusban beterjesztik ezt a javaslatot, vagy esetleg egy következő kormányzati ciklusra marad ennek a problémának a megoldása?

Ócsáról váltottunk szót. Én igazából őszintén kérdezem, mert ellentmondásos híreket látok a kormányzati szektor felől, mi a cél Ócsával. Itt a történetnek vége van ezzel a 80 lakással, vagy a történet most indul egy következő ciklusban? Vállalkozók, akik egyébként az ócsai építkezésben részt vettek, önök is biztos olvasták a híreket, úgy nyilatkoztak, hogy azt a bennfentes információt kapták a minisztériumtól, hogy nem erőltetik tovább ezt a projektet. Tegyük nyilvánvalóvá, hogy mi lesz Ócsa sorsa ebben a kérdéskörben.

Szóba került többször is, hogy a kormány jogalkotási programjában szerepelnek még devizahitelek megsegítését célzó intézkedések. Lehet-e tudni erről bővebben? Merthogy Pleschinger államtitkár úr azt mondta, hogy elfogyott a mozgástér. Ez most anyagi vagy jogalkotási, vagy mit jelent? Van-e további szándék, hogy ezen a téren még lépjenek?

Ugyancsak szeretném megkérdezni, hogy látjuk azt, hogy van vita a bankok által a számlatulajdonosokra áthárított terhek tekintetében. Van-e abban gondolkodás, hogy ezt hogy lehet megakadályozni? Hogy lehet ebben tiszta helyzetet teremteni? Készül-e valamilyen végiggondolása ennek a kérdésnek?

És az utolsó kérdéskör: most, hogy a bírósági perek zajlanak, és azok közül van olyan, amelyik egyébként a devizahitelezéssel kapcsolatban nagyon markáns álláspontot alakított ki, azt szeretném kérdezni, hogy önök szerint semmissek-e a korábbi devizahitelekkel összefüggő szerződések, vagy nem, hogy kell értelmezni a bírósági döntéseket, hogy lehet ezt megfelelően alkalmazni?

Az utolsó kérdésem pedig, hogy van-e, annak ellenére kérdezem ezt, hogy államtitkár úr már egyszer jelezte, hogy mozgástér nincs, de mégis van-e arra elképzelés, hogy ott, ahol a leginkább érintett és ma a lelegeletettebb helyzetben lévő devizahitelek vannak, azoknak a családoknak az esetében van-e elképzelés, hogy a mentőcsomagokat hogyan lehet a továbbiakban kiterjeszteni, hogyan lehet őket is a devizahitelezéshez kapcsolódó intézkedések pozitív hatálya alá bevonni.

Én ezekkel a kérdésekkel akartam segíteni a mai szakmai vitát, láthatóan az ügyre koncentrálni és nem politikai attitűdből tettem fel, hiszen a civil szervezeti képviselők és a hozzánk beérkező jelzések is azt mutatták, hogy ez egy olyan társadalmi feszültség, aminek a megoldásában mindenki érdekelt. Mi az ellenzéki oldalon is érdekelték vagyunk abban, hogy ez meg legyen oldva, ezért a mai ülésen is azt keressük, hogy hogyan tudunk a megoldás érdekében javaslatokat felvetni, problémákat kivitetni, ebben megoldásokat keresni. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Visszaadom az ülés vezetését.

(Az ülés vezetését Simon Gábor elnök veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselőtársaimat illeti meg a szólás joga. Spaller képviselő úr!

SPALLER ENDRE (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Érdeklődve hallgattuk ezeket az érdekes tájékoztatásokat. Én úgy érzem, hogy egy kicsit kezd elsikkadni a végrehajtásról szóló része ennek a vitának, ezért én tisztelettel megkérdezném, hogy ugye nagyjából öt éve tört ki a válság, kimondani is hosszú, a legnagyobb gazdasági világválság most már lassan öt éve tart, az öt évvel ezelőtti számokhoz képest hogy áll a végrehajtások száma. Javult, vagy sem az ország helyzete?

Illetve ugyanitt a végrehajtással kapcsolatban nagyon sok panasz érkezett arra, hogy a törvényeket nem mindig tartják be, esetenként visszaélnék vele. Mit lehet ezzel tenni? Van-e a kormánynak bármiféle ötlete ezzel kapcsolatban?

Elhangzott itt a jogtudatosítás. Én egy kanadai példát mondanék, ott, ha jól tudom, úgy működik, hogy egy banki szerződést egy kis csoporttal megvizsgálják, és hogyha ott ellenőrzöttek megértik azt a szerződést, és utána vissza is tudják mondani, az csak akkor lehet szerződés, és csak akkor lehet valódi hitelszerződésként aláíratni. Esetleg lehetne, hogy itt is az érthetőséget valamilyen módon tesztelje akár a PSZÁF, akár bármilyen másik intézmény?

A devizahitelekkel kapcsolatban elnök úr nagyon szigorú szavakat mondott. Az a kérdésem, hogy ugye nagyjából húsz évre adósodtak el a devizahitelek, ebből eltelt három, tehát nagyjából, hogyha 10-15 százalékkal csökkent a devizahitelek állománya, akkor időrendben megfelelően állunk. Hadd kérdezzem meg államtitkár urat, hogy nagyjából mondjuk, a kormányváltáskori értékhez képest 10-15 százaléknál kevésbé vagy sokkal jobban csökkent a devizahiteles állomány. Csak hogy lássuk, hogy tényleg valójában mennyit segített a kormány a devizahitelesekben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az előadók látják, hogy kérdésekkel jól felkészültünk mindannyian, úgyhogy van érdemi reagálásra majd lehetőség. Korondi Miklós képviselő úr, parancsoljon!

KORONDI MIKLÓS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Sok szeretettel köszöntöm a megjelent vendégeinket. Előljáróban annyit szeretnék mondani, hogy a Magyar Szociális Fórum által megküldött anyaggal, illetve Szabó József anyagával, amit elmondott, azzal természetesen a Jobbik-frakció száz százalékosan egyetért. Magam is ezeket a kérdéseket szerettem volna feltenni, amit Szabó József úr az imént feltett, ezért ezeket nem is szeretném megismételni. Alapvető kérdéseket szeretnék feltenni, mert ezt a kérdést nem hallottam senkitől, hogy ezért, az egész devizahiteles ügyért ki a felelős. Még nem hallottam megnevezve felelőst. Az előző kormány, a jelenlegi kormány, a bankok, a Bankszövetség, a PSZÁF? Ki a felelőse ennek az ügynek? És ha egyetértünk abban, hogy ez a devizahiteles termék egy hibás termék, lesz-e ennek felelősségre vonás következménye? Lesz-e valaki felelősségre vonva? Örülök annak, hogy háromoldalú egyeztetések kezdődnek hamarosan a dolog jobbítása érdekében, de ez, úgy gondolom, a mindennapi embereket, a családokat egyáltalán nem lelkesíti már csak azért is, mert nem értek egyet a Bankszövetség azon megállapításával, hogy okként a munkahelyek elvesztését is az árfolyamváltozásban látta. Én nem ebben látom, hiszen azok is szenvedték a devizahiteles problémákat, akik nem veszítették el a munkahelyeiket. Épp ezért újra kérdezem, hogy ki a felelőse ennek az egész

ügynek, amit már az Európai Unió több országában is, Magyarországon is nagyon sok jogász egyszerűen uzsorázásnak nevezett. Ki lehet jelenteni nyugodtan, hogy a bankok az ártatlan családokkal szemben uzsorázást követtek el. Ezért kérdezem, hogy ki a felelős. Azon kívül, ha hibás a termék, akkor miért nem ismeri el ezt a Bankszövetség vagy az illető bank? Miért kell bírósági perek tömkelegét végezni? Miért nem lehet kiszámítani, egyénekre lebontva, hogy ennyi volt a kára egy egyénnek vagy egy családnak? 200 ezer forint volt a kára önnek, ne pereskedjen, ne járjon bíróságra, hanem önt kártalanítjuk ezzel az összeggel. Hisz' a magyar adófizetők rendes fizető emberek, ők mindig a hiteleiket törleszteni szeretnék, nem ők tehetnek róla, hogy bár nem bírják ezeket a hiteleket erőn felül törleszteni. Nem értem azt sem, hogy Magyarországon miért nincs felelősség ebben a kérdéskörben a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének. Miért csak olyan ellenőrzéseket végezhet el, amit az ő anyagában megküldött a bizottság részére? Miért nem ellenőrizhették ezeket a devizahiteles termékeket, ezeket a hibás termékeket, miért nem kezdeményezhettek ők a bankokkal szemben felelősségre vonást? Azon kívül tudjuk nagyon jól, az európai uniós anyabankok területén, ezek nem fordulhattak volna elő, csak az általuk, országunkban jelen lévő leánybankjaink tudták ezeket velünk szemben végrehajtani. Tudomásom szerint Németországban, Franciaországban ilyen nem fordulhatott volna elő.

Miért lehetett ezt megtenni a magyar néppel? És a mai napig is folynak ilyen kihelyezések.

Azt szeretném elérni itt, és ez a felvetésem is egyben a bizottsági elnök úr felé, hogy valahogy meg kellene oldani azt, hogy bírósági tárgyalások nélkül kártalanítsák az embereket, akikkel szemben ezt a hibás terméket bevezették és alkalmazták. Ez lenne a fő mondanóm ehhez a tárgyhoz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Boldog István képviselő úr!

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm szépen. Az elmúlt több mint két évben nagyon sokszor foglalkoztunk ezzel a témával, és azt gondolom, hogy az alapproblémán sokat tudtunk javítani, ha nem is tudtuk megoldani, ez teljesen nyilvánvaló, és nem is lehet olyan egyszerűen megoldani, ezt azért többen elmondták, hogy ezt nem lehet így megoldani máról holnapra. De azért sose felejtsük el, hogy nemcsak a devizahitelesek, hanem a forintHITELESEK egy része is bajban van. Tehát nem olyan egyszerű ez a téma.

Én felvetném egy hozzám jött lakosnak a problémáját, és ezzel rámutatnék arra, hogy a bankok hogyan járnak el. A lakos 140 ezer forint nettó keresetből él a családjával. Öt hitelt kapott, ebből egy lakáshitel volt, az összes többi fogyasztási alapú hitel. A lakáshitelt természetesen ráterhelték a házára, azt mind a mai napig tudta fizetni. Egy probléma van, az egyéb hiteleit nem tudta fizetni, ezt pillanatok alatt ráterhelték a lakására, az, hogy hogyan engedte ezt meg a bank, hogy ömellé még mások betársuljanak, azt nem tudom, mert az önkormányzatomban életében próbálkoztunk ilyennel, és érdekes módon nem sikerült, de úgy látszik, hogy a lakosnál ezt könnyebb átverni. És odajutott a lakos, hogy bár ő a lakáshitelét fizeti, ettől függetlenül elárverezik a házát, hogyha a moratóriumnak vége. Kérdezném én, hogy nem gondolkodik a Bankfelügyelet abban, hogy felelősségük van ebben a dologban. Hogy lehetett 140 ezer forintos nettó keresetre öt hitelt, közel ötmillió forint értékű hitelt kiadni, benne egy devizát? Azért ez egy munkásember, a feleségével együtt keresnek 140 ezer nettót, senki nem várhatta tőlük, hogy ők majd mindenféle jogi csúrcsavaros 30 oldalas szerződést átnéznék. Mondjuk, itt felvetném a közjegyzők felelősségét is, akik ezeket a szerződéseket hitelesítették, de mégis... Erkölcsösnek érzik ezt a bankok, hogy öt hitelbe belevitték? Azért csak az ő reklámjaik hatására ugrott bele az az ember, és csak nekik kellett megvizsgálni, hogy alkalmas-e ez az ember arra, hogy ennyi hitelt felvegyen. Tehát én ezt a dolgot is megvizsgálnám, és még egyszer mondom, a legfontosabb kérdésem az, hogy hogy

lehet az, hogy bár a lakáshitelét rendesen fizette, a többit sikerült ráverni a lakására és elárverezni a házát.

Arról nem is akarok már beszélni, hogy milyen visszásságok vannak itt az árverések környékén, meg hogyan viszik el emberek házát, vagyonát máról holnapra úgy, hogy abszolút nem törvényes. Mert utólag mindig meg lehet állapítani, hogy nem volt törvényes, csak egy dolog történik, addigra már az ingatlan kézen-közön elveszik, embereknek a házát úgy el tudják adni egyik pillanatról a másikra, hogy észre sem vette, hogy eladták a feje fölül szinte. Hihetetlen módon. Most a legutóbb Túrkevén történt, hogy egy ingatlant sikerült úgy eladni egy év alatt, senki nem vesz Túrkevén házát, érdekes módon ez az árverésre kiírt ingatlan egészen nagy összegért, egészen pillanatok alatt elkelt. Tehát én azt gondolom, hogy van még dolgunk ezen a területen. A magam részéről azt is támogatom, hogy hozzunk moratóriumot arra, hogy egyelőre ne lehessen árverezni, nem biztos, hogy ezzel természetesen egyetért velem mindenki, de azt gondolom, hogy át kell gondolni azt a lehetőséget, hogy emberek feje fölül ne lehessen elvenni a lakást ilyen hitelek miatt, például. Mondom még egyszer, hogy a lakáshitelét ő tisztességesen fizeti, csak a többit nem tudja, és valaki ebbe a hitelbe... persze a saját jobb élete miatt vette fel nyilván ezeket, de folyamatosan kapta az impulzust, hogy vegyél fel hitelt, vegyél fel hitelt. Persze a banknak is reklámozni kell magát, mondjuk én ezt is megtiltánám, ezeket a banki reklámokat, amiket a tévében gyerekeknek is mutogatnak. Mert a Minimax csatornán a kisfiamnak éppen banki reklámokat mutogatnak, amit nem is értek, hogy miért kell a kiskorúaknak ilyeneket mutogatni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Zsigó Róbert alelnök úr!

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Vendégeink! Nem akarom senkinek húzni az idejét, Korondi Miklós képviselő úrnak csak annyit szeretnék mondani, hogy valószínűleg azért kérdezte, hogy miért nem került szóba, hogy ki a felelős, mert nem rendelkezik előismerettel a Fogyasztóvédelmi bizottság ez irányú munkájával kapcsolatban. Nem tudom, hányadszor ülésezünk, és vitatjuk ezt. Bizony sok minden téma szóba került, az is, hogy ki a felelős. És javaslataink is vannak, illetve voltak. Az is szóba került a korábbi bizottsági üléseken, ezért nem is akarom vele húzni az időt, de megvitattuk már többször, hogy hogyan alakulhatott ki egyáltalán ez a probléma. Képviselőtársam az előbb erről egy kicsit felvillantott. Emlékszünk az akkori banki reklámokra.

Az is szóba került, hogy Magyarország ebben a tekintetben viszonylag „különleges” helyzetben van, hiszen annak idején, a 2007-8-as időszakban, amikor problémává kezdett válni ez az ügy, akkor a szomszédos országaink kormányai érdekes módon lépéseket tettek az ügyben, hogy ne alakulhasson ki olyan nagy probléma, mint ami nálunk kialakult. Ez is hozzátartozik a történehez. Nem voltam itt az ülés elején, de nyilván a minisztérium részéről felsorolásra kerültek azok az intézkedések, amelyeket 2010 óta a kormány megtett. És csak annyit szeretnék kérni, minden alkalommal, mikor ez szóba kerül ebben a bizottságban, kérni szoktam, hogy valamilyen módon próbáljunk meg igazságosak lenni, ne tegyünk úgy, mintha az ország gazdasági teljesítőképesége 2010-ben úgy került volna a kormányváltáskor átadásra, hogy csak szándék kérdése lett volna az, hogy ezt az óriási problémát, többször elmondtuk már, hogy mennyi pénzről van szó, hogy ezt az óriási problémát kezeljék. Ez nemcsak kormányzati szándék kérdése, hanem gazdasági teherviselés kérdése is, és azt gondolom, hogy ebben a tekintetben persze nem kell, hogy egyetértsünk, nem is kívánok politikai vitába belemenni, de nemcsak a jómódúakon segített a kormány az intézkedéseivel, hanem azokon is próbál segíteni, akik nehéz helyzetben vannak. Elég hosszú az a lista, amilyen kormányzati intézkedések történtek.

Lehet azt mondani rá, hogy nem elégséges, lehet azt mondani rá és valószínűleg igaz is, hogy nem sikerült a problémát megoldani. Még egyszer mondom, nemcsak kormányzati szándék kérdése, hogy egy ekkora problémát meg lehessen oldani. De azt, hogy nem történtek intézkedések, hogy nincsen kormányzati szándék, és hogy erőn felül is a kormányzat nem próbál meg az Országgyűléssel együtt egyébként mindent megtenni, hogy a legtöbb embert kimentse ebből a helyzetből, az, minimum igazságtalan, és akkor most a vita elkerülése kedvéért fogalmaztam csak ilyen finoman.

Itt elhangzott Szabó úr szájából, hogy miért állítja a kormány, hogy nincsen probléma. Nem állítja a kormány, hogy nincsen probléma, azt állítja a kormány, hogy van probléma.

Azt is kérte, hogy támogassuk a kilakoltatási moratórium meghosszabbítását. A kormány támogatja. A Nemzeti Eszközkezelő nem olyan formában van már előttünk, mint ahogy elfogadta az Országgyűlés, folyamatosan alakítottuk, hogy minél szélesebb legyen azoknak a köre, akik valóban szociálisan nehéz helyzetben vannak, és segítséget tudnak kapni a Nemzeti Eszközkezelőn keresztül.

Az árfolyamgátról nem gondolom, hogy csak a jómódúaknak tudna segíteni, és ott is olyan módosítások történtek, amelyek behatárolják azt a mozgásterületet, hogy mennyivel lehet ráterhelni az adósra majd, amikor lejár ez a lehetőség. Tehát azt hiszem, még egyszer mondom, abban lehet vitánk, és szerintem nem kell, hogy ebben politikai vita legyen, merthogy ennek a kérdésnek a rendezése közös érdek. Ez elhangzott mindenhol. Ha közös érdek, akkor nagyon óvatosan kell fogalmaznunk azokkal az intézkedésekkel kapcsolatban, amelyek megtörténnek, mert nagyon könnyen lehet olyan hangulatot teremteni, hogy egy egyébként jó szándékú, a kormány által finanszírozott lehetőséget, amely segíteni tudna nehéz helyzetben lévőkön, csak azért ne vegyenek igénybe, merthogy valaki hangulatot keltett közöttük. Mindenki érti, hogy miről beszélek, és hogy is mondjam, idézni tudom az előttem szólókat, megoszlanak a vélemények, hogy az most jó ötlet-e vagy sem. Tehát én azt hiszem, hogy ebben a tekintetben valóban felelősen kell az ügyekhez hozzáállni, vannak kapcsolódási pontok, ahol, hogyha valóban a jó szándék az és a segíteni akarás, akkor ellenzéki és kormánypárti képviselők, frakciók össze tudnak fogni. Ez nem lehet politikai vita tárgya, de márpedig, hogyha úgy fogunk hozzáállni, hogy nem történt semmi, csak a jómódúaknak segítettünk, egyébként pedig úgy teszünk, mintha csak kormányzati szándék kérdése lenne, hogy ezt a problémát meg tudjuk-e oldani vagy nem, akkor valószínű, inkább politikai vitát fogunk folytatni, mint nem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt a reagálásra adnék lehetőséget, a bizottságtól szeretnék döntést kérni. Menet közben jelezte Gonda László úr, aki a Közhatalom Jogsértettjeinek Egyesületét képviseli, hogy szeretne három percben hozzászólni. Én a bizottság tagjait kérdezem.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Egyetlen dolgot szeretnék kérni, én támogatni fogom Gonda úr hozzászólását, de azt kérem tőle, hogy tartsa be a három percet, mert van még előttünk megvitatni való a mai ülésen is és a parlamenti ülés is kezdődik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ennek szellemében kérdezem a bizottságot, hogy három percben hozzájárul-e ahhoz, hogy Gonda úr szót kapjon. *(Szavazás.)* Igen, megadom a szót.

GONDA LÁSZLÓ (Közhatalom Jogsértettjeinek Egyesülete): Köszönöm a szót. Előljáróban szeretnék annyit mondani, hogy onnan ismert a nevem, sokan ismernek, hogy a Kossuth téren ott voltam 37 napot, és az a dráma, ami ebben az országban ezzel kapcsolatban is folyik, az, természetesen tükörképe annak is, ami a világban folyik 1913 óta, mióta magánkézbe adták az Amerikai Egyesült Államokban a dollárkibocsátás jogát.

Nagyon messzire vezetne, ha mindent elmondanék, én annyiban nagyon fontosnak tartom, hogy felhívom a figyelmet arra, hogy nagyon hiányzik nekem itt Varga István, aki a Magyar Nemzeti Bank felügyelő bizottságában van, Róna Péter, aki elmondta, hogy ki az a hét ember, aki véleménye szerint felelős a devizahitel-konstrukcióért, kezdődik Gyurcsány Ferencsel, végződik Járai Zsigmonddal.

Arra szeretném felhívni a bizottság figyelmét, hogy nem kellene eljutnunk oda, ahová eljutottak nyáron Görögországban. Mivel rendszeresen olvasom a Der Spiegelt, egy körülbelül magyar nemzeti banknyi épület ég. Felgyújtották, és nekik sikerült valamit elérni, de attól az ő adósságukkal is probléma van. Az egy kicsit messzebb vezető dolog, de ez összefügg az egészszel. Azzal kezdődött az úgynevezett rendszerváltás, amit leginkább csillagváltásnak neveznék, hogy körülbelül 600 milliárdot adtak a bankoknak. Az Európai Unió is drámai, amit képes elvégezni, hogy körülbelül négyezer-milliárd eurót fognak adni a bankoknak. Tehát valahol ez az egész összefügg, és ami Magyarországon folyik, azt azért látom egy kicsit másképp, mert kettős állampolgár vagyok, német állampolgár is, az egyetlen kvázi közszereplő, aki ezt első perctől kezdve kimondtam, még a Kossuth téri színpadon is. Sajnos a házassági szerzeményi kompenzációval kapcsolatban, ami határon átnyúló eset, mert a volt feleségemmel van probléma, kénytelen voltam megismerni a végrehajtást.

A végrehajtás, csak slágvortokban, mert már eltelt két perc. Két évvel ezelőtt volt a bírósági tárgyalás, az első perctől kezdve az úgynevezett végrehajtási lap kitöltése, amit nem küldenek ki az adósnak, ezért nem tudtam észrevenni, hogy három súlyos hiba van, aminek a következménye az lett, hogy elárverezték az egyik lakásomat 12,5 millió forintért, és a végrehajtó kamarának rögtön levontak belőle 800 ezer forintot. Pedig soha nem fogják azt az összeget behajtani, amiről szó van. Ennek a felét fogják behajtani, mégis a duplája alapján vonják le azt a végrehajtói díjat.

Sajnos letelt a három perc, én annyit szeretnék még zárójelben hozzátenni, hogyha egyszer Róna Péter azt mondja, hogy ez a devizahitel-konstrukció nem devizahitel, akkor miről beszélünk? Ezt kell először elrendezni. Ez nem egy devizahitel-konstrukció. Minden tisztelet a kormányé, hogy tárgyalnak. Ott voltak három hete azon a konferencián, amit a pénzügyi biztos szervezett, de tegnap azt olvasom, hogy a Kasler Árpád panaszkodik, hogy Varga István, Boros Imre és ő lesz ott a kormánnyal való tárgyalásnál. Én is szeretnék ennél ott lenni, mert bizony a végrehajtásba Szili Katalin benyújtott egy törvénymódosító javaslatot, átolvastam, hiányzik belőle több minden, a folytatást pedig az állampolgári jogok biztosának fogom beadni. Az én ügyemben körülbelül egy tucat olyan hiba van a végrehajtásban, ami vérlázító. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönjük szépen a rendkívül személyes jellegű hozzászólását Gonda úrnak. Ebből néhány olyan szakmai kérdés biztosan kiderült, amit az érintettek is gondolhatnak, hogy a reagálásban érintik. Most pedig megjárva, végiggondolva ezt a nagyon összetett kérdéskört, visszaérkeztünk az indulóponthoz. Az előadónak adom meg a lehetőséget arra, hogy reagáljanak. Csak annyit szeretnék udvariasan kérni, hogy hasonló összerendezettséggel, mint ahogy azt elején megtették, bár azt gondolom, hogy millió egy kérdés volt, ami önök felé irányult. Abban a sorrendben haladunk, ahogy elindítottuk a beszélgetést.

Reagálások

PLESCHINGER GYULA államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Megpróbálok gyorsan és a kérdések sorrendjében válaszolni. Szeretném elkerülni azt, hogy itt most felelősöket vizsgálgassunk. Azt szeretném rögzíteni, hogy a kormány 2010-ben szemben találta magát egy elég komoly problémával, egy ötezer-milliárdot meghaladó devizahitel-állománnyal, és az eddigi intézkedések eredményeképpen a végtörlesztés kapcsán ezt 1300 milliárddal sikerült lefaragni. Durván, hogyha az

árfolyamgátba eddig belépettek átlagos hitelállományát nézzük, akkor még egy olyan 2000 milliárddal sikerül további segítséget nyújtani, talán azt is meghaladó összegben. A kormánynak eddig a végtörlesztés 150-160 milliárd forintjába került, ebben az évben 33 milliárd forintot terveztünk az Eszközkezelő működtetésére, illetve az Eszközkezelő vásárlásainak fedezetére. Tehát azt gondolom, hogy a kormány elég jelentős terheket vállalt annak érdekében, hogy ezt a devizahitel-állományt csökkentse, és akkor egyben Spaller képviselő úrnak is adnék választ, hogy nagyon jelentős mértékben csökkent, eddig már praktikusán nagyjából egynegyedével csökkent a devizahitelek állománya, és jó esély van arra, hogy ez tovább is jócskán csökken.

Ami elnök úr felvetését illeti, az ócsai lakóparkkal kapcsolatban, ez nyilván mindenkinek a saját hozzáállásától függ, hogy hogyan ítéli meg ezt a lakóparkot. Én egy számot szeretnék csak mondani, hogy az elkészült 80 lakásra több mint 500 jelentkező nyújtotta be az igényét, ez valószínűleg jelent azért valamit az ott felépült lakások minőségével kapcsolatban. Az én tudásom szerint egyébként 500 lakás megépítését tervezi a kormány itt.

Ami a Nemzeti Eszközkezelőt illeti, 2000 igény érkezett be január végéig. Ebből körülbelül 600 szerződést tudott megkötni az Eszközkezelő. Ebben az évben körülbelül 13 ezer igény várható, és az Eszközkezelő tájékoztatása szerint körülbelül tízezer lakásra vonatkozóan tudnak szerződést kötni.

Ami elnök úr felvetését illeti a legrászorultabbakkal kapcsolatban, itt a kormánynak tényleg az volt a szándéka, hogy a legelesettebbeket segítse a Nemzeti Eszközkezelővel. Tehát itt viszonylag alacsony, a megyei jogú városoknál 15, az egyéb településeken 10 millió forintos ingatlanértéket, és 80 százalékos LTV-arány alatti hiteleket vett figyelembe. Most azt gondolom, hogy itt a gondolat mögött az állt, hogy aki 80 százalékos LTV fölött tudott hitelt felvenni, ott valami nem volt egészen tiszta. Vagy a bank vagy az ügyfél vagy mindkettő oldaláról sem, mert egy prudens banki hitelezésnél olyan 60 százalék körül lehetett az LTV. Tehát gondolom, hogy itt a szabályozás azokat szerette volna kizárni ebből a lehetőségből, akik már eleve nem teljesen a játékszabályoknak megfelelően vették fel a hiteleket.

Ami a mozgásteret illeti, ahogy mondtam, a kormány meglehetősen kifizette a költségvetést annak érdekében, hogy ezt a problémát meg tudja oldani, elég sok mindent meg tudtunk tenni. Azt gondolom, hogy az ez évi költségvetésünk is meglehetősen feszes, a jövő évi is meglehetősen feszes lesz, hiszen a túlzott deficiteljárás alól mindenképpen ki kell kerülnünk, tehát nagyon kell vigyáznunk arra, hogy a költségvetés ne szaladjon el. Nyilván, amikor én azt mondtam, hogy a lehetőségeink korlátozottak, akkor ezt komolyan is gondoltam, de ebbe belefér természetesen az, ahogy talán Zsigó képviselő úr mondta, hogy igyekszünk folyamatosan javítani a feltételeket, tehát itt például a Nemzeti Eszközkezelővel kapcsolatban is, ahogy látjuk az igények beérkezését és feldolgozhatóságát, úgy igyekszünk a határokat tágítani.

Végül, ez ugyan, azt gondolom, hogy inkább Kovács Levente úrhoz tartozik, de Boldog úrnak annyit hadd mondjak, hogyha a 140 ezer forintos jövedelmű lakos többféle hitelt tudott felvenni, akkor ott valószínűleg az történt, hogy ezt több banktól vette fel, és az egyes bankokat elfelejtette értesíteni arról, hogy neki máshol már vannak bizonyos kötelezettségei, és ez a bizonyos szórakozottsága kerül most abba, hogy itt elég nehéz helyzetbe kerül. Én azt gondolom, vagy legalábbis igyekeztem minden kérdésre válaszolni, ha valamit kihagytam volna, akkor elnézést kérek, de természetesen rendelkezésre állok. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Parancsoljon, öné a szó!

DR. RÉTVÁRI BENCE államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium):
Köszönöm szépen. Elnök úr és majdnem mindenki említette a végrehajtási eljárásokkal kapcsolatban azt, amit az ember a hétköznapi életben is tapasztal, hogy nyilvánvalóan ez az egyik legnehezebb része az egész eljárásnak. Itt lenne szükség a legnagyobb emberségre, és ettől függetlenül sokszor tapasztal az ember szakmaiatlanságot is. Épp ezért fontos változásokat hoztunk meg, hiszen mostantól kezdve csak jogi végzettséggel rendelkezők jelentkezhettek végrehajtónak, tehát a magasabb jogszabály betartási arányok érdekében, akik korábban is már végrehajtóként tevékenykedtek, továbbra is azok maradhatnak, de akik újból jelentkeznek, ahhoz már ilyesfajta felsőfoki jogi végzettséget követelünk meg. Tehát itt a szakma tisztulni fog, az eljárások törvényessége növekedni fog.

Ami az árverés mértékét vagy inkább szabályosságát illeti, itt is 2011-ben fogadtuk el azt a törvényt, ami 2012-ben lépett hatályba. Az a fajta árverés, amelyik tipikusan kényszerrel, fenyegetéssel, erőszakkal, az adósoknak a kisémmizését szolgálta sajnos sok esetben, ez megszűnt. Mostantól csak átlátható és elektronikus úton történő árverezésekre kerül sor tipikusan úgy, hogy ne lehessen egy gyors licittel valakit kiforgatni a vagyonából, hiszen 60 nap áll rendelkezésre a licitálásra. Értesítést kap az illető adós pontosan az eljárás megindulásáról, a fontosabb eljárási cselekményekről, sőt még olyasfajta trükköket is kiküszöbölünk, amelynél valaki az utolsó fél percben tenne egy minimális összeggel, mondjuk ötezer forinttal nagyobb ajándékot, és így még mindig messze ár alatt vinné el az ingatlant, ilyenkor automatikusan öt perccel meghosszabbodik az eljárás. Hogyha valaki még arra akar licitálni, akkor még emelkedhessen az ár. Tehát átláthatóbb, elektronikusabb, előre megszabott időtartamban történik, az a fajta korábbi árverezés tehát megszűnt.

Ami a statisztikákat és számokat illeti, amelyeket Spaller képviselő úr kérdezt, ahogy mondtam, körülbelül 470 ezer végrehajtási ügy indul egy évben, és korábban, a tavaly előtti évben 479 ezer fejeződött be, és a befejezett ügyeknek a fél százalékában történt meg az ingatlan árverése. Ha ezt összehasonlítjuk az öt évvel korábbi adattal, majdnem háromszor annyi esetben történt meg az árverezés, mint most. Tehát megjött az intézkedéseink hozadéka, mondhatjuk, hogy szinte harmadára vagy 40 százalékára csökkent az árverezések mértéke, hiszen, míg a 2000. évben (*Sic!*) 1,2 százalék volt, addig itt a fél százalékot éri csak el az ingatlanárverések száma.

A kilakoltatás hány esetben történik meg? Ha megnézzük a végkifejletet, akkor pár százat láthatunk. Itt vannak kvótáink, de ezeket sem használják ki teljes mértékben a bankok vagy a hitelezők, hiszen ezeknek a jó része bérleti jogviszony megszűnéséből eredő lakáskiürítés, ha a bérlő nem hajlandó kiköltözni a tulajdonos lakásából vagy pedig önkényes lakásfoglalók kilakoltatása. Tehát a nettó szám pár száz, ami devizahitelezés miatt történik. Nyilván ez is sok, nyilván ezeknek az embereknek is valahol lakhatást kell biztosítani, de szeretném mondani, hogy az intézkedéseink azért meghozták az eredményüket. Amik általában más ügyekben történnek, azok a zálogjogosultnak a Ptk. alapján önmaga vagy megbízottja útján történő értékesítésnek az esete.

Ami az ócsai lakópark értékét jelenti, és ott található olyan ingatlan, amelyik olcsóbb, hát ha a saját körzetemet megnézem, hogy a lágymányosi lakótelep és a Nádorliget lakópark is egymástól körülbelül száz méterre van, de szerintem ott is lehet 200 százalékos különbséget találni az ingatlanok négyzetméter ára alatt. Egyikben és a másikban is élnek állampolgárok.

A szerződések semmisségével kapcsolatos kérdésre. A Kúria készített összefoglaló vizsgálatokat ezzel kapcsolatban, és nyilvánvalóan mi a jogszabályainkat tudjuk értelmezni, a Kúria pedig a saját döntéseit, és itt szerintem nagyon jó, hogy most már nem Legfelsőbb Bíróságként, hanem Kúriaként. A Kúria elnöke nemcsak utólagosan igyekszik adott esetben valamelyest befolyásolni az ítélelhozatalt, pontosabban annak az egységességét előmozdítani, hanem már elemző csoport állt fel többek között erre az esetkörüre is. Ez jellemzi a bíróság joggyakorlatát, hogy elé menjenek, és ezeket az ügyeket minél inkább egységesen ítélje meg a

bíróság, de én még nem látom azt, hogy kialakult volna kellő számú jogerős ügyből, amelyik rendkívüli jogorvoslatot is megélt a Kúriánál, hogy ebben a bíróságnak már egyértelmű állásfoglalása legyen. Inkább azt látom, hogy mivel a bizottsághoz küldték ki az ügyeket bizonyos esetekben értelmezés céljából, hogy az európai jogot értelmezzék Luxemburgban, éppen ezért gondolom, hogy itt még messze nem tartunk a végénél ennek a folyamatnak. A kérdések egy jó részét alelnök úr megválaszolta, itt például a felelősség viszonyát.

Ami a magáncsőd szabályozását illeti, ami elnök úrnak volt fontos kérdése, ugye itt szerencsés helyzetben vagyok, hiszen KDNP-frakciótagként és államtitkárként is tudok erre válaszolni, én önmagamra mutogatni. Itt egy elég hosszadalmas szabályozás készül, és szerintem itt az előzőekben elhangzott az, hogy pontosan mik az elvei egy ilyen eljárásnak, amit a KDNP frakciója fog beterjeszteni, ezért nincs benne a kormány jogalkotási programjában, de nyilván a kormány háttérszámításokkal, tanulmányokkal igyekszik ezt elősegíteni. Van egy olyan réteg, amelyik önmagában hitelt törleszteni tud, csak azt a hitelt nem tudja, ami felhalmozódott a számára. Túladósodott, ugyan van fizetőképessége, de nem akkora, mint amekkora az adóssága, és a végrehajtókkal történt egyeztetések alapján, amit az első évben ők nem tudnak behajtani az adósokon, azt utána a 3., az 5. és a 15. évben sem valószínű, hogy be fogják tudni hajtani. Tehát az a célunk, hogy amit lehet, azt egy viszonylag hosszabb idő alatt a család törlessze vissza. De, ami már igazából behajthatatlan követelés, és már nem is a bankoknál van, hiszen a bankok ezt már faktorálták, és 15-40 százalékon eladták különböző követeléskezelőknek, tehát a bank már kicsit, mint a devizahitelezésnél, beárzta, hogy ez igazából neki csak 45 százalékon térült meg, tehát ő már eladta ezt a követelését, de mégis az adóstól a 100 százalékat követelik mindennek. Tehát a rendszer már látja önmagán belül, hogy ez nem lesz teljes mértékben behajtható, de mégis az adóssal szemben így jár el. Nos, ezeket a helyzeteket a rendezetlenség állapotából a rendezettség állapotába kívánjuk fordítani, illetve, amennyire lehet, annyira a hitelezők igényét kielégíteni úgy, hogy nyilván a jelzálogjoggal megerősített kötelmek előnyt fognak élvezni a jelzálogjoggal nem megerősített kötelmekkel szemben. Itt egy hosszabb eljárás alatt nagyon nagy mértékű együttműködésre van szükség az adós részéről. Ha bármiben eltitkol bármilyen vagyont, bármilyen tényt, akkor természetesen ez alól a mentesség és kedvezmény alól ki fog kerülni, és nem fog az eljárás alá tartozni, akár a hétfégi Magyar Nemzetben is olvashattak bizonyos részleteket a szabályozással kapcsolatban, hogy milyen irányokba igyekszünk haladni. Én úgy gondolom, hogy mindenképpen a tavaszi ülészen ez benn lesz a parlament előtt. A jövő évtől kezdve a magáncsödvédelmet a családok kérhetik, akár magánszemélyek, akár családok. Ahogy itt elhangzott a civil érdekképviselet felszólalásában, hogy ez más országokban inkább fogyasztási típusú hitel, mint képviselőtársaim is volt, amikor mondták, hogy valakik csak „sima”, párszázezer forintos hiteleket halmoztak egymásra, és lett kezelhetetlen adósságuk, míg másoknál ez jelzálogadósságként jelentkezik. Ez utóbbi atipikus Nyugat-Európában, ha jól emlékszem, 12 országban van az unió tagállami közül magáncsödeljárás. Vannak versengő eljárások is, hiszen, aki tudja, az Angliában jelenti be a magáncsödeljárását, mert ott egy év türelmi idő után tudnak szabadulni a kötelmeik alól. Nagyon variábilis a különböző eljáró hatóságok száma, van, ahol a bíróság jár el, mint Magyarországon is a cégek csödeljárásánál, de Franciaországban a nemzeti banknak a megyei vagy kerületi kirendeltségeinek a bizottságai döntenek ezekben a kérdésekben. Itt mi igyekszünk egy olyan rendszert létrehozni, ami a lehető leggyorsabban működik azok számára, akik tényleg akarnak törleszteni, van is képességük rá, tehát van olyan végzettségük, munkájuk, ami alapján tudnak törleszteni, azoknak egy olyan állapotot, hogy az életük végéig a végrehajtó mindig kopogtat, és négy és fél évente küld egy levelet, hogy megszakítsa az elévülési határidőket, de ezt nem reálsan teszi, nem bízik a követelés érvényesítésében, csak kizárólag az eljárás fenntartását célozza ez a levél. Ezeknek az embereknek a számára tudunk megoldást kínálni. Ez egy réteg lesz abból, aki bármilyen ilyesfajta eladósodással kapcsolatban érintett. Tehát nem egy univerzális

megoldás, nem fog mindenkinek megoldást jelenteni, de vannak olyan támogató adósságkezelési és más szolgáltatásai az államnak több milliárd forintos keretben, amelyek pontosan a különböző közüzemi rezsidíjjal, mondjuk 100-200 ezer forinttal elmaradt emberek számára nyújt segítséget, amit bizonyára a bizottság tagjai is ismernek. Hogyha ők körülbelül az egyharmadát kifizetik ennek az adósságnak, akkor a kétharmadát az állam hozzáteszi neki, és így segíti ki, mondjuk egy villany- vagy gázszámla tartós, öt-hat hónapos elmaradásában. Ez a magáncsődnél még nehezebb helyzetben lévő rétegnek jelenthet segítséget.

Úgyhogy bízom benne, hogy a bizottság is hamarosan megvitathatja majd a KDNP-frakció tagjainak ezt a javaslatát. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Készülünk, hogy a tavaszi ülésszakban, ahogy ön említette, a bizottság ezt az előterjesztést meg tudja vitatni. Adom tovább a szót, és egyben kérem a további hozzászólóktól, hogy legyenek szívesek ugyanolyan fókuszáltsággal, mint ahogy az elején megtették, a szavaikat összerendezni. Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, Kolozsi Sándor ügyvezető igazgató úr, öné a szó.

KOLOZSI SÁNDOR ügyvezető igazgató (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete): Nagyon köszönöm. Szeretném azt elmondani első mondatomban, hogy – és ezt kérem, hogy vegyék tudomásul – 2010. január 1-je óta van Magyarországon pénzügyi fogyasztóvédelmi hatásköre a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének. És a felügyelet annak tudatában és azzal a felelősséggel, hogy rengeteg pénzügyi fogyasztói gonddal találkozik, és rengeteg fogyasztói kérelem érkezik a felügyelethez, azonban a felelősségnél fogva mindegyiket a hatáskörébe tartozó jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel kivizsgálja, és vizsgálja az intézmények gyakorlatát átfogó vizsgálatokban, cél- és témavizsgálatokban, amelyeknek programjai során vizsgálja a legfontosabb, fogyasztókat érintő jogszabályi rendelkezések érvényesülését.

Fontos elmondanom, hogy a felügyelet, hogyha megnézi ezeket az éves jelentéseket, látják, hogy hány ezer határozatot hoz évente, látják, hogy mennyi bírságot szab ki azokban az esetekben, amikor jogszabálysértő gyakorlatokat tapasztal. Tehát muszáj azt tudomásul venni, hogy a felügyelet hatásköre, fogyasztóvédelmi hatásköre, hatósági hatásköre 2010. január 1-je óta van. És hogy a felügyelet ez ügybeni tudatos működését felmutassam, hadd mondjam azt el, hogy több jogszabály-módosítással kívánt a felügyelet elnöke is hozzájárulni ahhoz, hogy a devizahitelezéssel összefüggő problémák kezelése be tudjon következni. Így a lakáscélú fogyasztási hitelek esetében az egyoldalú szerződésmódosítás szabályainak a szigorítása, a lakáscélú devizaalapú hitelszerződések esetében a középárfolyam alkalmazásának az előírása, többek között a felügyelet elnökének nevéhez fűződő javaslat, amelyet az NGM felé fogalmazott meg, és köszönjük, hogy ezekből a szabályozásokból a gyakorlatban az ügyfeleket segítő megoldások lehettek. Hadd mondjam azt el, hogy a felügyelet igenis ellenőrzési feladatokat lát el, és nyújtott be az elmúlt években is közérdekű kereseteket és igényérvényesítéseket. Az ezekről való tájékoztatók a felügyelet honlapján megtalálhatók. A felügyelet transzparensten ezeket be tudja mutatni bárki számára, akit ez érdekel, fent vannak a felügyelet honlapján, és el kell mondjam, hogy az eddigi ügyekben a felügyelet döntő többségben pernyertesként került ki ezekből az ügyekből.

Való igaz az tehát, hogy a felügyelet ellenőrzési funkciókat lát el, és betölti azt a felelősséget, amellyel ez ügyben tartozik.

Hadd mondjam azt el, hogy természetesen - és az elhangzó példa is ezt mutatja - a fogyasztó tudatossága vagy éppen tudatlansága, meggondolatlansága nagymértékben hozzájárul ahhoz a helyzethez, amelybe ő belekerült. És ez a konkrét példa is ezt mutatja, hogy 140 ezer forintos fizetéssel ennyi hitel felvételénél a fogyasztók tudatosságát növelni kell. A felügyelet ez ügyben számos tájékoztatót, rövidfilmet, kisfilmet, az ügyfélszolgálatán

keresztül adott tájékoztatásokat, az általa működtetett pénzügyi tanácsadó irodahálózaton keresztül nyújtott tájékoztatásokat is adja a fogyasztóknak azért, hogy minél tudatosabban, minél inkább a fogyasztók a saját háztartási költségvetésükhöz igazodó módon éljenek azzal a lehetőséggel, hogyha hitelt kívánnak felvenni.

A felügyelet az elmúlt évben megújította a háztartási költségvetés-számító programját is, és a praktikusabb, a mai körülményekhez igazodóbb megoldást alakított ki a honlapján, ami segíti az ügyfeleket abban, hogy a háztartásukkal kapcsolatos kiadásaikkal, bevételeikkel kapcsolatos döntéseket meg tudják hozni. És pont az ilyen helyzetek elkerülése érdekében hadd emlékeztessenem a bizottságot a központi hitelinformációs rendszerre, aminek pont ez a célja, hogy a több szálon, több intézménytől felvett hitelekkel kapcsolatosan egy központi nyilvántartás alakuljon ki, amely megfelelő lehet az ilyenfajta helyzetek elkerülésére.

Kérdésként fogalmazódott meg az elnök úr részéről, hogy a végrehajtással összefüggésben a felügyelet mit gondol. Alapvetően az a jogi eljárás, amit végrehajtási eljárásnak hívunk, nem tartozik a felügyelet hatáskörébe, de amikor a felügyelet tavaly áttekintette a követeléskezelés kérdését, úgy gondoltuk, hogy a végrehajtási eljárással összefüggő kérdéseket is érdemes áttekinteni. És amikor a felügyelet tavaly kidolgozta azt a jogalkotási koncepcióját és javaslatát, amit az NGM részére is eljuttatott, abban kitértünk a végrehajtási eljárásra is, és itt azt mondjuk, hogy az az eljárás, ami nem kellően gyors, és magas költségekkel jár együtt, az óhatatlanul az adós számára megjelenő többletköltségben fog majd a végén az adósról többletterhet jelenteni. Ezt meg kéne akadályozni, és ezeket a költségeket, amennyire csak lehet, csökkenteni kellene. Tehát ez volt a fő üzenete a mi gondolkodásunknak, hogy a költségek csökkentése érdekében, ha lehet lépéseket tenni, ezt fontos és átgondolandó, megfontolandó javaslatnak tartjuk.

Szeretném kihangsúlyozni, hogy a felügyelet minden meglévő jogi eszközt, amivel rendelkezik, és amire hatásköre van, azzal élni kíván, és gyakorolni kívánja a hatáskörét. Elmondhatom azt, hogy a felügyelet azon van, hogy segítse az ügyfeleket azokhoz a segítő lehetőségekhez, amelyet például az árfolyamgát-2 rendszere is jelent, hogy ebbe az ügyfelek minél nagyobb tömege lépjen be. Ez igen nagy segítséget jelent az ügyfeleknek, ez igenis az ő törlesztési, fizetési hajlandóságukat növelő intézkedés. Azt gondoljuk, hogy ez kézzel fogható segítséget jelent a számukra, úgyhogy ebben szeretnénk minden ügyfél-tájékoztatást, segítséget megadni. Azon valóban el lehet gondolni, hogy ezen eszközök feltételeinek a megváltoztatásával több ember számára ezek a lehetőségek biztosíthatóak lehetnek. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen én is. Magyar Bankszövetség dr. Kovács Levente főtítkárá, öné a szó, utána Barabás úr, a végén pedig dr. Hajjas Barnabás következik.

DR. KOVÁCS LEVENTE főtítkár (Magyar Bankszövetség): Köszönöm. A magas LTV problémáját értjük, ezzel a kérdéskörrel kiemelten foglalkozik is a Bankszövetség elnöksége. A net-kiterjesztésre a Bankszövetség nyitott volt, és alapvetően ma is így állunk hozzá ehhez a kérdéshez.

Boldog képviselő úrnak szeretném jelezni azt, hogy a lakossági pozitív listát a jogszabály sokáig tiltotta, most már lehetővé teszi, tehát ez az eset, amit említett államtitkár úr is, nem fordulhatna így elő.

A Minimaxot értem, ma délután fogom kezdeményezni a kommunikációs bizottságunknál, hogy jelezze a bankok felé, hogy a gyermekműsorok esetében önkorlátozást hajtsanak végre.

Korondi képviselő úr felé szeretném jelezni, hogy hibás termék felvetés kapcsán, nyilvánvalóan a devizahitelnek más a törlesztési karakterisztikája, mint a forint hitelnek, hiszen a roppant alacsony kamatokért cserébe normál esetben egy árfolyam-növekedés

bekövetkeztével kell számolni. Ha megnézzük, 2003, a devizahitelezés elindulása óta a svájci frank árfolyama 40 százalékkal nőtt, a magyar átlagkereset 60 százalékkal, ez az inflációs különbségnek felel meg egyébként, mondjuk a nyugdíjak 100 százalékkal növekedtek, de a devizahitelek nagy része igen-igen jól járt azzal, hogy svájcifrank-hitelt vett fel, mert a kamatelőny meghaladja az árfolyam-elmozdulás különbségét, ezt tessék kiszámolni.

A végrehajtásra, illetve a magáncsödre kollégáim fognak néhány észrevételt tenni.

BOTOS ANDRÁS (Magyar Bankszövetség): Köszönöm szépen. Ami a magáncsődöt illeti, azzal természetesen a hitelezők is, legyenek azok hitelintézetek, pénzügyi vállalkozások, közműszolgáltatók, tisztában vannak, hogy az a helyzet, hogy amikor annak ellenére, hogy az adós minden törlesztésre fordítható jövedelmét törlesztésre is fordítja, nem jár azzal együtt, hogy az adós adósságai csökkennének a kamatok vagy a magas, felhalmozott adóssága miatt, az rossz, az az önkéntes teljesítés ellenében hat. És amennyiben a magáncsöd koncepciójának erre a problémára lesz válasza, az valószínűleg a hitelintézetek számára is előny lesz, hiszen akkor az azt jelenti, hogy az adós önkéntesen fog teljesíteni, hogyha látja, hogy a végrehajtással együtt járó stressz, a túladóottságnak a lelki terhe egy belátható, ésszerű időn belül megszűnik.

Amit mi problémának látunk, az az, hogyha – ahogy a világ többi részén egyébként – a nagy értékű ingatlanok, ingóságok nem képezik a továbbiakban a végrehajtható vagyon részét. Ebben az esetben gyakorlatilag arra ösztönöz a jogalkotás, hogy ne tegyenek az adósok eleget a fizetési kötelezettségeiknek, hiszen nagyon rövid idő alatt szabadulhatnak a terhektől. Ha az ingatlanok és az ingóságok részét képezik a végrehajtásnak a magáncsöd során is, és az ingóságok, ingatlanok értékesítését követően a még fennmaradó terhekre korlátozódik a magáncsöd-eljárásban rendezendő adósságok sorsa, abban az esetben ez azt jelentené, hogy rövid időn belül valószínűleg nagy tömegű ingatlant kellene a nem túl jól működő mai magyar ingatlanpiacon értékesíteni. Tehát a hitelintézetek inkább azt gondolják, hogy a magáncsöd bevezetésének megvan a maga helye, a maga ideje, de valószínűleg ebben az időszakban az ingatlanpiac jelenlegi állása miatt nem szerencsés.

IMRE ANDRÁS (Magyar Bankszövetség): Tisztelt Elnök Úr! A végrehajtással kapcsolatban szeretném azt mondani, hogy van egy olyan pont itt, amivel mindenki egyetért, az adósok érdekképviselői szervezetei is, a szakminisztériumok képviselői is és mi is, de azt gondolom, hogy mégsem történt semmi az elmúlt két évben, pedig 2011-ben emlékeink szerint az állampolgári jogok országgyűlési biztosa kezdeményezte, hogy a végrehajtói díjszabásra vonatkozó rendeletet módosítsa az illetékes miniszter. Ez irányban most sem kaptunk tájékoztatást az államtitkár úrtól, hogy ezt szeretnék megtenni, ugyanakkor úgy gondoljuk, hogy irreálisan magas az a jelenlegi költséghányad, ami a végrehajtóknál lecsapódik. Hogy csak egy példát mondjak, az interneten letölthető nyilvános adat szerint 2011-ben a Végrehajtók Kamarájához az egyszázalékos költségátalányból több mint 1 milliárd 160 millió forint folyt be. Ez nem a végrehajtók munkadíja és nem a végrehajtók költsége, ez a kamara költségátalánya. 2012-es adat még nincs fenn az interneten, ezért azt nem tudom elmondani, de a kamarának a 2011-es záró pénzkészlete, 1 milliárd 800 millió forintot meghaladó összeg volt, és kérdés az, hogy valóban akarjuk-e, hogy a kamara ilyen összegű átalányokat kapjon meg minden évben a behajtásokból.

Ami pedig a kérdést illeti, hogy hogyan lehet, hogy egy kis összegű végrehajtási jog rákerül az ingatlanra, több ízben javasoltuk már, hogy meghatározott összeghatár alatt ne lehessen kis összegű közmű-, telefontartozásokat rávezetni az ingatlanokra végrehajtási joggal. Tekintettel arra, hogy ezeknek egyébként is a többsége kifizetésre kerül, viszont a végrehajtási jog bejegyzése azt indukálja, hogy a bankszektornak kötelező bejelentkezni a végrehajtási eljárásba, tekintettel arra, hogy egy esetleges árverés azzal járna, hogy a

jelzalogot töröljék, és ha nem kapcsolódott be, nem kap kielégítést. Ez viszont újabb költségeket generál ismételten a végrehajtók számára. Egy átlagos négymillió forintos ügyérték esetében azt lehet látni, hogy körülbelül 13 százalék az az összeg, ami a végrehajtóhoz megy behajtási jutalék, munkadíj és költség címén. A gond viszont az, hogy az ügyérték változik, tehát ez egy olyan szakma, hogyha elkezdjük 2011-ben a végrehajtást, az ügyérték nem fixálódik, hanem ahogy kamatozik a követelés, az ügyérték nő, tehát minél tovább tart egy végrehajtás, annál nagyobb lehet az a munkadíj és költséghányad, amit a végrehajtó beszedhet. Ezeknek az intézkedéseknek a zömét lehetne egy miniszteri rendelettel úgy szabályozni, ahogy mindkettőnk számára, az adósok és a végrehajtók számára is megfelelő, nyilván a végrehajtók bevonásával. A költségátalány kérdése parlamenti döntést igényel, mert az a törvényben van szabályozva, és azt reméljük ettől a mai bizottsági üléstől, hogy ebben érdemi elmozdulás lesz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ez sokat jelentő szemléletformáló megjegyzés volt itt a végén. Majd az elnöki összefoglalóban egy mondat erejéig visszatérek rá. Barabás Gyula úr és Hajas Barnabás úr, és itt zártuk a reagálások körét.

BARABÁS GYULA elnök (Széchenyi Hitelszövetség): Köszönöm. Három mondatot szeretnék mondani. Egyrészt ezzel a példával kapcsolatosan: volt olyan hitelkonstrukció, hogy minimálbér, a piaci érték 95 százalékát is finanszírozta egy kereskedelmi bank. Miben bízott? A svájci frank van nyilvántartva természetesen. Tehát az, hogy volt teljes listás adósnilyvántartás vagy nem, ebben az esetben teljesen indifferens, tehát elsősorban a túlzott mértékű eladósodottságot ez az egy termék önmagában, a kockázatok megjelenésével hozta el, hasraütésszerű kamatemelésekkel és ezekkel az árfolyamváltozásokkal. Nem ritka, hogy azoknál a kombinált hiteltermékeknél, ahol lakás-takarékpénztárral van például kombinálva, lejáratkor jelen pillanatban azt feltételezve, amikor bemutatták az ügyfélnek, hogy az árfolyam szinte nem is változna, hiszen úgy van forintban kiszámolva, ő így vállalta azt a törlesztőrészletet. És azért hamis az az állítás, hogy jobban járnak, ez valami vicces dolog egyébként, hogy jobban járnak a devizahitelek, mintha egyébként forinthitelt vettek volna fel, mert ők azért vették fel ezt a fajta hiteltípust, mert a forintot már nem engedhették volna meg maguknak. Ők már akkor tudatosan tudták azt, hogy azt nem tudják vállalni. Ma belekényszeríteni egy ilyen csapdába, hogy a két és fél-háromszorosára növekedett törlesztőrészleteket minden gond nélkül el kell fogadni azért, mert aláírták, az, azt gondolom, hogy komikus, elfogadhatatlan, és ne engedjék magukat megtéveszteni ezekkel az – idézőjelben – szakmai javaslatokkal, mert a 80 százalék fölötti finanszírozás esetében nem kiemelt gondossággal gondoskodnak, hanem az állami garanciavállalásban gondolkodnak a pénzügyintézetek. Ugyanis ezek zömében fészekrakó hitelek vagy közalkalmazotti vagy köztisztviselői hitelek voltak, ahol az állami garanciavállalást a pénzügyintézet meg fogja kapni. Tehát, amikor azt lehet mondani, hogy probléma volt egy hitelkihelyezésnél, ha 80 százalék fölötti, ez alapvetően csak egy termékismeret hiányából fakadó vélemény az államtitkár úr részéről, amit valahonnan megkapott, és nem pontos tájékoztatást kapott nagy valószínűséggel. Tehát 81 százalék fölött nem kerülhet egy kétcsalados a Nemzeti Eszközkezelő Társaságba, 79 százalékkal éppenséggel igen, lehet mindkettő fészekrakó hitelkonstrukció, hozzá kell tennem, mert ha 75 százalék fölötti a finanszírozás annál a banknál, akkor éppenséggel az állami garanciavállalást erre a hiteltípusra is a pénzügyintézet be fogja nyújtani. Tehát nem teljesen fehér és fekete ez az egész történet.

Ott pedig, ahol a pénzügyintézet ilyen magas finanszírozást hajtott végre, ilyen elhanyagolhatóan igazolt jövedelem bemutatásával, az minden, csak nem felelős hitelnyújtás, és ilyenkor nem kell mindig az adósokat nézni, mert talán a felügyeletnek ilyenkor azt kellene figyelni, hogy hová mentek a betétesek pénzei, és milyen feltétellel. Tehát azért azt

gondolom, hogy ha pedig ezt egy ilyen kategóriába tudjuk helyezni, akkor nem kell a Nemzeti Eszközkezelő Társaságnak ennyit fizetni, hanem kevesebbet. Nagyon egyszerű ez a dolog.

Ami pedig a bírósági eljárásokat illeti, van a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeleténél olyan bírósági ítélet, nem egy, nem kettő, nem három, ami egy adott ügyre vonatkozik. A felügyeletnek nem lehetősége, hanem kötelessége közérdekű keresetet indítani. És én azt gondolom, hogy azok a közérdekű keresetek, amiket itt megvillant különböző no name pénzügyi vállalkozásokkal szemben, az nem a gyökeret fogja meg. Abból, azt gondolom, nem lehet következtetni a jelenlegi problémákra, hogy mondjuk egy hitelkártyaszórólapnak a baloldala úgy van felhajlítva, hogy nem lehet látni ott éppenséggel valamilyen értéket. De ott, ahol szerződésekben a teljes hiteldíjmutató szerepel, de a kamat nem, ott azok érvénytelen szerződések. Ott, annál a pénzügyintézetnél, aki az árfolyamrést nem jelölte egyetlen egy dokumentumában sem a szerződésben, ugyanakkor az ő saját leánycége egy lízingcég pontosan a törvényi hivatkozással beleépítette a szerződésben, minden egyéb tájékoztatójába, ott akkor valami gond van ezek szerint. Azt gondolom, hogy két helyen tud eldőlni ez a mérkőzés, az ügyfelek és a bankok részéről, vagy a tárgyalóasztalnál vagy a bíróságon. De az, hogy a forinthiteleknel még mindig jobban járnak a devizahitelek, hát én arról azt gondolom, hogy talán a vicc kategóriája. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hajas Barnabás úr!

DR. HAJAS BARNABÁS (Alapvető Jogok Biztosa Hivatala): Köszönöm szépen. Én nem nagyon számolnám meg, hogy mondatnyi hozzászólásom lesz, de igyekszem rövidre fogni.

Egyfelől az ombudsmanok és nemcsak Szabó Máté, hanem őt megelőzően is az állampolgári jogok országgyűlési biztosa, illetve annak általános helyettese több ízben tett olyan javaslatot - és egyébként Szabó Máténak ez egy folyamatosan megjelenő és a jogalkotási javaslatokban tetten érhető álláspontja volt -, hogy szükség van teljes listás adónyilvántartó rendszerre. Ugye, hiába kerültek be 2010-et megelőzően különböző jogszabályokba hitelezési limitek, amikor ez ténylegesen nem volt megvalósítható, és ennek megfelelően a 2011 nyarától ténylegesen van, mondjuk úgy, a köznyelvben pozitív adólista.

Azt gondolom, hogy ez mindenképpen az alapvető jogok szempontjából egy fontos sikerült volt.

Lehet, hogy egy négymilliós hitelnél 13 százalék körül van a végrehajtás költsége, mi végeztünk egy példaszámítást egy konkrét vizsgálatban, és abban egy tízmilliós nettó tartozás esetén 1 millió 583 ezer forintnyi munkadíjat és egyéb, a végrehajtáshoz rakódó költséget találtunk egy kétkötelezettes esetben. Ez olyan mértékű, hogy közel 16 százalék, tehát még a Bankszövetség által említett 13 százaléknál is magasabb összeg, ami mindenképpen szabályozást igényel. Én arról tudom tájékoztatni a tisztelt bizottságot, hogy az alapvető jogok biztosának idén hivatalból elrendelt több, a végrehajtási eljárásokkal kapcsolatos vizsgálatáról, amint az egyes jelentések elkészülnek belőle, a szokásnak megfelelően a tisztelt bizottságot is tájékoztatni fogjuk. Ebben egyébként a hatékony végrehajtás akadályai az eljárások elhúzódása, az eljárások költségei éppúgy szerepelnek, mint a fokozatosság elvével kapcsolatos, meglévő tapasztalatok ismételt összegzései vagy az ügyfelek szempontjából jelentős adós-végrehajtó, illetve hitelező-végrehajtó közötti kapcsolattartásnak a kérdései.

Hangsúlyozom, hogy folyamatban lévő vizsgálatról van szó, számos szervtől megérkeztek a válaszok. De azt is el kell hogy mondjam, hogy nagyon sok olyan szerv vagy szervezet, akit nem kerestünk meg, de értesült a sajtóból, hogy van egy ilyen átfogó vizsgálatunk, a tapasztalataikat összegző munkaanyagban biztosították az ombudsman számára, küldték meg nekünk, és a kollégáimmal dolgozunk azon, hogy a lehető leghamarabb elkészüljünk ezekkel a vizsgálatokkal annak érdekében, hogy ennek a tapasztalatait, az

esetleges meglehető jogalkotási javaslatokkal vagy fenntartott, korábbi jogalkotási javaslatokkal együtt az érintett jogalkotók elé, így az Országgyűlés, illetve a bizottság elé is tudjuk terjeszteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Nem záró összefoglaló szándékkal, csak pár megjegyzés erejéig teszem meg az elnöki összefoglalót. Pusztán azért, mert úgy gondolom, hogy rögzítenünk kell azt a döntésünket, hogy napirendre vettük ezt a témát, és megtárgyaltuk, ez egy helyes döntés volt. A bizottság nem először tárgyalta, az elmúlt két és fél év során nem volt olyan ülés, hogy legalább egyszer vagy akár több alkalommal a devizahitelezés ügyéről nem folytattunk le ebben a körben hasonló mélységű, sokszor ennél picit még parázsabb jellegű vitát a bizottság keretén belül, ahol mindig ugyanaz a cél vezérelt bennünket, hogy segítsük az egész folyamatnak a megoldás irányába való terelését, még akkor is, hogyha szakmailag vannak jelentős nézetkülönbségek egyes kérdéskörben.

A magáncsőd kérdésében én komolyan vettem államtitkár urat, úgy készülünk, hogy ebben az ülésben a bizottság ezt a témát meg fogja tárgyalni.

Ami a végrehajtások kérdése körében és különösen, amit a Bankszövetség képviselőiben az urak mondtak, ez nagyon fontos szemléletformáló, ezen a téren, úgy látom, hogy lesznek kezdeményezések, és én kérem szépen tisztelettel a kormányzati előadókat is, hogy vegyék figyelembe, hogy felvetődött több olyan probléma, aminek a megoldatlansága ezt a helyzetet rontja, miközben egyszerűen egy-egy jogszabály-módosítással a kérdéseket meg lehetne oldani. Javaslom, hogy gondolják végig, mi ebben a kérdéskörben fogunk kezdeményezéseket tenni.

Az is látszik a vita nyomán, hogy vannak olyan, most felvetődő konfliktusos pontok, amik – ha úgy tetszik – most éppen a fókuszában vannak a devizahitelezés problémahalmazának. Korábban mások voltak ilyenek, most kialakultak újabb pontok. Javaslom, hogy készüljünk arra, hogy tervezett módon a bizottság fog még foglalkozni a devizahitelezés ügyével. Visszanézzük azokat a most felvetett problémákat, hogy abban történt-e előrelépés. Ebben fogok majd a bizottságban dolgozó frakciókkal is egyeztetni.

Az utolsó megjegyzésem pedig arra vonatkozik, hogy itt több olyan javaslatot is tettek az urak, mi ezt összegezni fogjuk, hiszen valamifajta összegzést csinálunk a mai vita nyomán, javaslom a kormányzati kompetenciával rendelkező előadóinknak, hogy ezt a jegyzőkönyvet ők is nézzék meg, mert olyan javaslatok voltak, amik érdemi módon beépíthetők a kormányzati intézkedésbe. Ebből csak egy eleme volt, a végrehajtásokra vonatkozó javaslat, de ugyanilyen módon az adós-nyilvántartási listára vonatkozóan is van olyan javaslat, amit lehet erősíteni, és úgy gondolom, hogy a PSZÁF pedig végiggondolhatja a közérdekű keresetek indításának az ügyét, amit az állampolgári jogok biztosa is, és többen felvetettek.

Tisztelt Uraim! Köszönöm szépen önöknek a mai bizottsági ülésen való érdemi részvételt, államtitkár uraknak és az előadóinknak, a bizottság tagjainak pedig azt, hogy érdemi módon, szakmailag igényesen vettek részt ebben a vitában. Ezt a vitát most nem véglegesen lezárjuk, hanem ennek a mai alkalomnak az összegzését tettük meg, azt követően újra fogjuk tárgyalni.

Államtitkár Urak! Köszönjük szépen. Ennek a napirendnek a tárgyalását lezártam.

A szociális közműszolgáltatás kialakítása érdekében egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/10094. szám) (Németh Szilárd István, Zsigó Róbert és Wintermantel Zsolt (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)

Rátérünk a következő napirendi pontunkra. Ketten jelezték előzetesen, hogy hozzá kívánnak szólni, maximum háromperces időkeretben. Imre Józsefné igazságügyi energiagazdálkodási szakértő, a Magyar Energiafogyasztók Szövetségének elnökségi tagja és

Felméry Gusztáv úr szintén. Amikor odaérünk, kérem a bizottságot, hogy bölintsanak, maximum három perc, és kérem, hogy ezt vegyék figyelembe, hiszen nem sokára a plenáris ülésünk is el fog kezdődni. Úgy haladunk, hogy az előterjesztőt fogom először megkérni, hogy szóbeli kiegészítést tegyen. Ebbéli minőségében Zsigó Róbert alelnök úr fogja ezt betölteni, majd megkérdezem, ha van a kormánynak jelen lévő képviselője, hogy van-e véleménye az előterjesztéssel kapcsolatban. Legyen kedves helyet foglalni! És azt követően megnyitom a vitát, aminek a végén az általános vitára való alkalmasságról fogunk dönteni.

Zsigó Róbert előterjesztése

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Mint önök is emlékeznek, tavaly november 29-én tartott az Országgyűlés egy politikai vitanapot a közműszolgáltatásokkal kapcsolatban. Az ott felvetődött ügyeket, az addig felvetődött problémákat tartalmazza az általunk benyújtott törvénymódosító javaslat. Január 1-jétől a kormány 10 százalékos rezsicsökkentést vezetett be, amellyel elkezdődött ez a folyamat, és ennek folytatása is lesz. Februárban egy miniszteri rendelet jelent meg a számlaképek ügyében, amely megpróbálja rendezni, hogy a fogyasztók valóban olyan számlát kaphassanak, amin akkor is el tudnak menni, hogyha nem teszik le a földre, tehát, hogy lássák, hogy melyik időszakra, miután és mennyit kell fizetniük. Reményeink szerint ez rendeződni fog, és ezen törvényjavaslat pedig megpróbálja, most a fogyasztóvédelmi részéről beszélek elsősorban, többféle része van, megpróbálja az ügyfélszolgálatokat, a mérőóra-leolvasások ügyét, a kikapcsolások ügyét, különösen a társasházak kikapcsolásának ügyét, az éves leolvasás tekintetében a fogyasztóknak több jogot adva, ezeket az ügyeket rendbe tenni. Reményeink szerint a tisztelt bizottság általános vitára alkalmasnak tartja majd a javaslatunkat, és holnap a parlamentben el is kezdődhet a vitája. Természetesen, hogyha lesznek segítő szándékú módosító indítványok, azokat figyelembe fogjuk venni. Elnök úr, röviden ennyit szerettem volna mondani. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a kormány képviseletében jelen lévő kollégától, hogy kíván-e most hozzászólni, illetve van-e kormányzati álláspont az előterjesztéssel kapcsolatban. Ha van, akkor kérem, azt ismertesse velünk.

Dr. Sütő Tímea reagálása

DR. SÜTŐ TÍMEA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Jó napot kívánok! Elnézést kér Kovács Pál államtitkár úr, hogy nem tud jelen lenni, az első helyi bizottság jelen pillanatban tárgyalja a törvényjavaslatot, és ő ott tartózkodik. A kormányzati álláspont szerint a kormány támogatja a törvényjavaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megnyitom a vitát.

Vita

SPALLER ENDRE (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Nagyon nagy örömmel fogadtuk ezt a törvényt már csak azért is, mert féltő volt egy picit, hogy a rezsicsökkentés kapcsán a szolgáltatók a szolgáltatás minőségén próbálják meg a rezsicsökkentés hatásait behozni. Ez a törvény többek között arról szól, hogy ők ezt nem tehetik meg. Az egyik, hogy több ügyfélszolgálatot kell működtetniük, ott megvan, hogy milyen szolgáltatásokat kell ott biztosítaniuk, ezen kívül a törvényjavaslat különböző minőségi mutatókat is rögzít, valamint a törvényjavaslat leírja az ingyenesen biztosítandó szolgáltatások legszűkebb körét, tehát nem tehetik meg azt a szolgáltatók, hogy a rezsicsökkentést valamilyen más úton-módon megpróbálják a lakosságra terhelni. Azt gondolom, hogy ez nagyon fontos dolog.

Szintén nagyon fontos és sokat vitatott kérdés volt, hogyha - itt egy bizonyos gázszolgáltató esetében merült fel – úgy véli, hogy valamilyen óramanipuláció történik, és ennek kapcsán ő valamilyen büntetést szab ki a kedves ügyfélre, akkor vajon lekapcsolhatja-e, illetőleg fenyegetőzhet-e azzal, hogy kikapcsolja a fogyasztót a szolgáltatásból. Ugye világos, hogy ebben a törvényben szerepel az, hogy erre nincsen lehetősége, csak akkor, hogyha számlatartozása van az ügyfélnek.

Összességében ez a rezsicsökkentés, aminek – reméljük, hogy - lesz folytatása, ahogy az előterjesztő mondta, a számlakép-egyszerűsítés és ez a törvény egy nagy fogyasztóvédelmi csomag, talán nyugodtan mondhatjuk, hogy ennek a ciklusnak a legnagyobb hatású fogyasztóvédelmi csomagja, ezért a KDNP biztosan támogatni fogja ezt a parlamentben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kíván-e más hozzászólni? *(Nincs jelentkező.)* Akkor magam szeretnék pár gondolatot mondani.

(Az ülés vezetését Zsigó Róbert alelnök veszi át.)

ELNÖK: Öné a szó, elnök úr.

SIMON GÁBOR (MSZP): Köszönöm szépen. Nem vagyok könnyű helyzetben, mert vannak az előterjesztésnek olyan elemei vagy irányai, ami egyébként támogatandó. Leginkább a szándékot tekintve, hogy az adott irányban kíván a jelenlegi helyzeten pozitív irányba változtatni. Ugyanakkor részben nem fogyasztóvédelmi és kisméretű fogyasztóvédelmi szempontból is vannak olyan ellentmondásai az előterjesztésnek, ami miatt a frakciónk nem fog tudni felsorakozni a támogató körbe.

Néhány általános észrevételt és egy-kettő konkrétat mondanék, és ezt igyekszem kellő rövidezséggel megtenni. Ami az általános, és az én személyes alapállásom is ebből fakad, hogy minden olyan intézkedés a jelenlegi válsághelyzetben támogatandó, amely egyébként a lakossági terheket mérsékeli. És hogyha ennek az előterjesztésnek vannak ilyen elemei, akkor azt érdemben lehet támogatni. Ugyanakkor ha belenézünk az előterjesztés mélyébe, azt látjuk, hogy direkt módon, közvetlenül nem vagy csak nagyon kis részben fogja mérsékelni a lakosság terheit. Azt is szeretném jelezni, hogy néhány olyan fogyasztóvédelmi intézkedés, amely egyébként előrelépés a mostanihoz képest, az még nem éri el azt a szintet, ami egyébként az MSZP-kormány idejében az adott védelmi szintet jelentette az adott ügyfél, az adott fogyasztó esetében. Erre fogok konkrét példát is mondani, hogy ne legyen pusztába kiáltott szó.

Én máshol látom a valódi érdekét ennek az előterjesztésnek. Ezt Matolcsy miniszter úr több alkalommal is nyilvánvalóvá tette, hogy az energetikai társaságokat úgy kell terhelni, hogy lehetőség szerint ezen terhek eredményeként az engedélyekért ők maguk visszaadják az államnak. Én úgy látom, hogy ez az előterjesztés részben ennek kíván megfelelni. Úgy kell terhelni az energetikai társaságokat, hogy azok egy idő után feladják ezt a küzdelmet, és azt mondják, hogy akkor inkább visszaadjuk az államnak az engedélyt. Ez nem fogyasztóvédelmi megfontolású eleme az előterjesztésnek, de benne van az előterjesztésnek a szemléletében, filozófiájában ez a kérdés. És egész biztos vagyok benne, hogy előzetesen sem az ágazattal, sem belső közigazgatási egyeztetésen ez a javaslat nem ment végig. Nyilvánvalóan erre mondhatja majd az előterjesztő azt, hogy hát hiszen ez nem kormányzati előterjesztés, ezért mint politikai frakció előterjesztése, nem ugyanazok a szabályok vonatkoznak rá. Egy ilyen volumenű előterjesztésnél – azt gondolom -, hogy szükséges lenne az ágazati szintű előterjesztést megtenni.

Egy-két részletes megjegyzést is szeretnék tenni. Ami a mérőleolvasási időpont változásához vagy ahhoz kapcsolódó javaslat, azt támogatjuk. Ami az ügyfélszolgálatra vonatkozik, ez azt jelenti, hogy ha ezt így elfogadják, és érvénybe léptetik, akkor körülbelül annyi ügyfélszolgálat lesz, mint az előző kormányzati időszakban volt, ahol kistérségenként plusz fővárosi kerületekben kötelező ügyfélszolgálat volt. Ezt önök csökkentették a későbbiek során, most visszaemelik erre a szintre. Azt gondolom, hogy helyes felismerés ennyi idő után, hogy mégis csak az ügyfél érdekében ezt a lépést meg kell tenni.

Ami a kikapcsolásra vonatkozik: a jelenlegi helyzethez képest előrelépés ez a javaslat, ezt mondom Spaller képviselő úrnak is, aki járatos ezen a téren, de még mindig nem éri el azt a szintet, ami egyébként az előző kormányzati időszakban az ügyfelek felé való védelem volt. Akkor háromhavi lejárt számlatartozás, egyeztetési kötelezettség a szolgáltatóval, háromszori értesítés és a többi és a többi, kellett ahhoz, hogy valakit ki lehessen kapcsolni. Ma ennél egy picit egyszerűbb a helyzet, és ehhez a nagyon kiszolgáltatott helyzethez képest kívánnak önök valamelyest javítani a helyzeten.

Amit a társasházi tulajdoni helyiségeknél a javaslat tartalmaz, az sok, olyan anomáliára ad választ, ami korábban megnyilvánult, hogy tartozások esetén mondjuk kikapcsolták a liftet vagy a villanyt, és mondjuk a tizedik emeletre gyalog kellett az idős lakónak felmenni. Nyilvánvaló, emberi szempontból sem tartható. Tehát helyes, hogy ebben az értelemben van egy felismert probléma.

Vannak olyan elemek, amik nem fogyasztóvédelmi témájúak, ezért én ezt most önöknek nem mondanám föl, de sok ilyen, és elsősorban gazdasági vonzatú következtetések miatt a frakcióm egyébként nem tud felsorakozni a törvényjavaslat mögé. Én személyesen tartózkodni fogok az általános vitára való alkalmasságnál. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Visszaadom az ülés vezetését elnök úrnak.

(Az ülés vezetését Simon Gábor elnök veszi vissza.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. További megszólalási igény? Spaller úr, öné a szó.

SPALLER ENDRE (KDNP): Két rövid reagálásom lenne. Az egyik, hogy a jelenleg itt lévő civil szervezetek közül is van olyan, amelyekkel folytattunk egyeztetést, tehát arra hivatkozni, hogy nem volt kellő mélységű az egyeztetés, és ezért tartózkodik elnök úr, ezt nem tudom, hogy ön megtette-e, de még egyszer mondom, itt van olyan civil szervezet, hozzá is fog szólni, amelyekkel egyeztettünk, és több olyan is van, amelyik nem fog hozzászólni, de egyeztettünk vele, tehát ez így nem állja meg a helyét, amit ön mond.

Az, hogy ez a javaslat túlterheli az energetikai cégeket, én úgy emlékszem, az energetikai cégek az elmúlt időszakban pont az önök kormánya alatt azért nem kerestek olyan nagyon rosszul. Tehát azt mondani, hogy mi most túlterheljük azzal, hogy a fogyasztók... nézzük meg, hogy tulajdonképpen mivel is terheljük őket túl. Talán azzal, hogy például az ártatlanul megvádolt fogyasztókat nem lehet azzal megfenyegetni, hogy kikapcsolják a hálózathoz? Ezzel terheljük őket túl? Vagy azzal, hogy a leolvasások gyakoriságát szabályozzuk? Vagy azzal, hogy kötelező járásonként egy ügyfélszolgálatot működtetni? Ezt ráadásul egyben is megtehetik a szolgáltatók? Én nem értem pontosan, hogy mivel terheljük őket túl. Azt értem, hogy önök nem akarják ezt a javaslatot támogatni, azt is értem, hogy talán azok a cégek, amelyek az önök idejében jól kerestek, azok önöktől várnak valamifajta segítséget, és önök ezt megadják nekik szemben azokkal a választókkal, akiknek önök akkor sem segítettek, és úgy tűnik, hogy akkor most is csak tőlünk várhatják ezt a segítséget. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Alelnök úr, azt kérem, hogy legyen szíves nekem szót adni, mert erre szeretnék reagálni.

(Az ülés vezetését Zsigó Róbert alelnök veszi át.)

ELNÖK: Öné a szó, elnök úr.

SIMON GÁBOR (MSZP): Köszönöm szépen. Ha figyeltek arra, amit mondtam, én nagyon udvariasan szakmai megszólalásokat tettem, és elsősorban a fogyasztóvédelemre koncentráltam. Spaller úr viszontválaszában olyan személyeskedő stílusú megjegyzést tett, ami méltatlan önhöz, képviselő úr. Nézze vissza a jegyzőkönyvet, hogy miket mondott. Céges érdekeltségek, fizetés, javadalmazás. Én kínosan ügyeltem arra, hogy nem politikai felhangúan, hanem fogyasztóvédelmi megközelítést tettem, és azt is hozzátettem, hogy magam tartózkodni fogok. Méltatlan volt ehhez a szituációhoz. Ha akarja, a vitát egy más regiszterben is lefolytathatjuk, de akkor itt nem fogunk elmenni 1-kor plenáris ülésre, hanem itt fogunk vitázni. *(Közbeszólás: És mi is beszámolunk.)* Azt szeretném kérni, hogy tartsuk egymást ilyen értelemben felnőtt embernek. Ha én méltányolom az önök szakmai javaslatát és egy szakmai attitűdű hozzászólást teszek, akkor én azt igényelném Spaller képviselő úrtól, hogy ezt a nagyon ócska kis politikai megszólalást ne tegye meg, legyen szíves, vagy ha igen, akkor ebben a regiszterben folytatjuk tovább a vitát, és akkor az, nyilvánvaló, egy más típusú megközelítés lesz.

Viszont egy dologra nem reagált Spaller képviselő úr. Arra a három fogyasztóvédelmi felvetésre, amit én itt tételesen elmondtam. Ezek szerint akkor azokkal a problémákkal ön is egyetért, ami az egésznek a fogyasztóvédelmi vonzatú problémája. Hármát mondtam, képviselő úr, nézzen utána. Erre nem reagált, helyette mondott egy más típusú megszólalást. Én itt a magam részéről lezártam. Ha gondolja, fogyasztóvédelmi témakörben még vitázhatunk, egyéb témában nem kívánok önnel belebonyolódni. Cserébe viszont a hölgy is és az úr is, Imre Józsefné és Felméry Gusztáv is arra vár, hogy támogató megjegyzéseket vagy érvelőket tegyen három percben. Ahhoz, hogy ezt meg tudják tenni, szót kell adni nekik.

A szóadásnak pedig az a feltétele, hogy a bizottság ebben döntsön. Egyben szeretnék szavaztatni. Aki egyetért, hogy a két előzetesen jelzett hozzászóló megszólaljon, az kérem, tegye fel a kezét. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Nincs akadály, hogy három-három percben Imre Józsefné, majd Felméry Gusztáv szót kapjon.

További hozzászólások

IMRE JÓZSEFNÉ (Magyar Energiafogyasztók Szövetsége): Elnök Úr! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Én is igyekszem betartani a három percet. A javaslatom, a villamosenergia-törvényhez és a gázenergia-törvényhez teljesen azonos. Elnök úrnak és alelnök úrnak egy-egy példányban írásban is át fogom adni. Egy, a számla tartalmazza a vonalas távbeszélőszámot is, amellyel szintén csatlakozni lehet a szolgáltató engedélyeshez. Ha van 80-as telefonszáma, az is legyen rajta. A másik, ami még fontosabb: a fogyasztó csak akkortól fizesse a caal-centerbe a díjat, a telefondíjat, amikor szóhoz jut. Miután a tervezetben úgy van, hogy „részletes indoklás”, hát én is mindjárt négy pontot hozzátennék. Ismeretes, hogy egyre több fogyasztónak van már olyan telefonsomagja, ahol az alapidíjért az egész országban ingyen beszél. Ez a fogyasztó, kérem szépen, csak 40-est hívhat, és bele van kényszerítve a fizetésbe. Önök mindannyian, csak nem vették még eddig észre, irtó cselesen van elrejtve. De ez még semmi. Ezen túlmenően nekem fizetnem kell annak a négynek a díját, aki már előttem vár arra az ügyfélszolgálati előadóra. Ha azt vesszük, hogy ez 30 forint, én itt a végén 32-t írtam, mert nem tudjuk, hogy ránk, fogyasztókra hogy lesz kitéve majd a

telefonadó két forintja, tehát akkor gondoljuk el, hogy 8-10 percet elvárakozhatunk 30 forintjával.

Még, ami vérlázító ebben a dologban, hogy mindannyian a távbeszélő szolgáltatókat támogatjuk azért, mert, amíg előttem négyen várnak, az mind a négy fizeti. Tetszenek érteni, amit mondok? Ez a két mondat, amit ide felírtam, hogy a számla tartalmazza a vonalast, hogy ne legyek a 40-esbe kényszerítve, és a másik, hogy csak akkortól fizessem a díjat, amikor engem kapcsolnak. Ez itt nem reklám helye, de mondanám, hogy a UPC már ezt feltalálta, nem valami új dolog, ez a kettő volna a javaslatom.

Ne kötelezzük az áram és gázfogyasztókat arra, hogy a telefontársaságokat dotálják. Ehhez még hozzá szeretném tenni, hogy a Magyar Energiafogyasztók Szövetsége ezután is és eddig is mindenféle szakmai vitába, esetleges sallangok finomításába készen áll arra, hogy szakmai segítséget nyújtson, mert a dolog nagyon nehéz, nagyon kétoldalú, és azért arra is vigyázni kell, hogy ne tegyük tönkre a szolgáltatókat azzal, hogy az árakban csökkentünk.

Még egy utolsó mondat. Tessenek elképzelni, hogyha véletlenül mégis csak kitörne ez az okos mérés, amit, reméljük, hogy teljesen elmaradt, Mari néni meg fogja kapni a gázzámlát kilowattórában. Hányan fogják felhívni az ügyfélszolgálatot a 30 forintjával? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen én is. Felméry Gusztáv úré a szólás lehetősége.

FELMÉRY GUSZTÁV (Magyar Energiafogyasztók Szövetsége): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Alelnök Úr! Tisztelt Bizottság! Két témában szeretnék röviden hozzászólni. Az egyik a törvénytervezet 4. §-nak a) pontja, ez rendelkezik a mérőóra-leolvasások rendjéről. A törvénytervezetbe az került, hogy negyedévente van lehetőség a felhasználó kérésére a leolvasásra. Nézzük meg, hogy ez miért nem jó. Az éves leolvasásnak megvan az az előnye, hogy az éves leolvasás kiegyensúlyozza a téli-nyári hónapokat, egy egyenletes költség alakul ki. Ugyanakkor viszont nem teszi lehetővé az éves leolvasás a spórolásra való törekvést, hiszen nyáron is ugyanannyit költök, mint télen. Ezzel szemben a havi leolvasás kifejezetten arról szól, hogy ösztönözze a fogyasztót a megtakarításra. Mi úgy gondoljuk, hogy a negyedévenkénti leolvasás egyik előnyt sem alkalmazza, ugyanakkor az energiaszolgáltatók érdekeit szolgálja.

A másik téma: alelnök úr a bevezetőjében a február 4-én megjelent számlaképpel kapcsolatos változásokra is kitért, ami több fórumon mint egyszerűsítés jelent meg. Mi pont ellenkezőképpen látjuk ezt, néhány dolgot hadd tegyek hozzá. Azzal, hogy a számlaképen a címezés a jobb oldalról a bal oldalra került, az százmilliós veszteséget jelent. Havonta 3-4 millió energiaszámlát adnak ki, egy boríték tíz forint, és több hónapra előre legyártott borítékokról van szó, tehát nem nehéz kiszámolni, hogy ez százmilliós nagyságrend, csak azért, hogy jobbról balra kerüljön a címezés. Az elszámoló számla háromoldalásra bővült. Benne maradtak azok az irritáló tételek, és sokat beszélünk már itt, bizottsági ülésen is erről, hogy például a szénipari szerkezetátalakítás stb., ezek mind benne maradtak, pedig hány javaslat volt, és úgy tűnt, hogy mindkét oldalról egységes az álláspont, hogy ezeket valóban egyszerűsíteni kellene. Benne maradtak!

Aztán legalább négy olyan új sor került bele, ami a mostani javaslatba került bele, hogy a konkrét fogyasztás és a lakosság körében átlagos fogyasztás arányát teszi be. Öszintén szólva, fogalmam sincs, hogy ez mit jelent, és miért kell még egy ilyen új sort belevenni, amikor az a szándék, hogy egyszerűsítsük a számlákat. Sorolhatnám tovább, továbbra is benne maradt a megajoule-os gázzámlán a korrekciós tényező, kapcsolt termelői szerkezetátalakítás, sorolhatnám, most erre nincs idő, de ha igazán ez lett volna a szándék, hogy egyszerűsítsük a számlákat, akkor ezek mind meg kellett volna hogy változzanak.

Például a csekk. Mindenegybes energiaszámlában továbbra is megjelenik a csekk, noha a fogyasztók zöme átutalja a pénzt. Tudom, hogy most fehér lett a csekk, meg újrahasznosított papírból készül, de minek, ha a fogyasztó jelzi, hogy ő átutalja. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen én is. Kíván-e még valaki ehhez a szépen formálódó vitához hozzászólni? *(Nincs jelentkező.)* Alelnök úrnak mint előterjesztőnek megadom a reagálást.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. A szolidaritásom változatlanul a bizottság felé megmaradt. Kérdés nem érkezett hozzám, a véleményüket köszönöm szépen. Azt gondolom, hogy nem feltétlenül kell mindenben egyetértünk, némiképp csatlakozva Spaller képviselő úrhoz, némiképp ellentmond annak, amit elnök úr mondott, de ebben nem vitát szeretnék nyitni, csak el kell dönteni, hogy nehezítjük a szolgáltatók dolgát vagy nem. Ha nehezítjük, persze nem sajnálatból mondom, de akkor valakinek meg könnyítjük. Akkor mégis csak igaz, hogy a törvényjavaslat fogyasztóvédelmi része, hogy most ezzel foglalkozunk, az megpróbál többletjogokat adni a fogyasztóknak, ezzel valóban nehezítve a szolgáltatók helyzetét néha.

Engedje meg, Felméry Gusztáv úr, hogy a két hozzászólására reagáljak egy-egy rövid mondatban. Az egyik a mérőóra-leolvasások. Amit ön mond, azzal nem ellentétes a törvénytervezet. Ugyanis az hozza be, hogyha az ügyfél kéri, akkor a szolgáltató köteles ingyenesen negyedévente leolvasni az óráját. Ez nem kötelező. Ha kéri. Azt jelenti, hogy megmarad az éves leolvasás is, és ha valaki azt a gyakorlatot folytatja, amit eddig, hogy minden hónapban bemondja telefonon a mérőóra állását, akkor arra is lehetősége van. Tehát nem egy jogot vonunk meg, hanem talán egy többletlehetőséget adunk. És aztán van ennek a mérőóraállásnak egyébként másfajta szabályozása is. Benne például az egyeztetési kötelezettség és az, hogy este 8 óráig is lehetőség legyen leolvasni. Tehát nemcsak erről szól.

A másik a számlakép egyszerűsítése. Tudja, nem vagyunk egyformák. A miniszteri rendeletben van egy rész, amely arról szól, hogy hogyan kell kinéznie a számla előoldalának. És abban talán nincsen vitánk, hogy az egyszerűbb. És egyébként, hogyha más, tehát vannak olyan emberek, akiket nem megbántani akarok, egyszerűen csak tényként közlöm, akik valóban kíváncsiak azokra a tételekre, amik megjelennek, ők meg megnézhetik rajta. A lényeg az, hogy a számlakép eleje egyszerűen, világosan megmutassa, hogy ki, milyen időszak alatt, mennyi fogyasztásért mennyit fizetett. És ez a miniszteri rendeletből következik. Aztán, hogy emellett vannak rajta más adatok, amit meg lehet nézni, számolgatni lehet, összehasonlítani. Én ezt nem egyszerűsítésnek gondolom, ugyanis nem a számla egyszerűsítéséről van szó, hanem a számlakép egyszerűsítéséről. Nem feltétlenül kell mindenben egyetértünk, csak azért mondom, hogy az előterjesztési szándékot is értse.

A bizottságnak köszönöm, hogy megtárgyalta, kérem, hogyha tehetik, általános vitára tartsák alkalmasnak és vitassuk meg ezeket az ügyeket a Magyar Országgyűlésben. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszöntöm a bizottsági ülésen Kovács Pál államtitkár urat, aki a gazdasági bizottságról megérkezett. Pont végszóra, tehát jóra, hiszen a döntésünk előtt állunk. Az előterjesztő reagált az elhangzottakra. Aki az előterjesztést általános vitára alkalmasnak tartja, kérem, az most szavazzon. *(Szavazás.)* 14 igen, ellene senki, 1 tartózkodással a bizottság meghozta a döntést. Holnap fog a parlament plenáris vitáján elhangozni. A bizottsági többségi álláspontot Spaller képviselő úr fogja elmondani.

Egyebek

Egyebek közt csak annyit szeretnék jelezni, hogy várhatóan a jövő héten is hétfőn tartunk bizottsági ülést, és azon a bizottsági ülésen a munkatervünket is szándékozunk elfogadni. Jó munkát kívánok mindenkinek a mai plenáris ülésen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 27 perc)

Simon Gábor
elnök

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia